

BÜLTEN

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ ÜYE VE DESTEKÇİLERİ İÇİN
2011/3

ULUSLARARASI
AF ÖRGÜTÜ

**İNSAN
HAKLARI
İÇİN
BİR
ARADAYIZ**

Kwanchai Lichaikul

BÜLTENE HOŞGELDİNİZ...

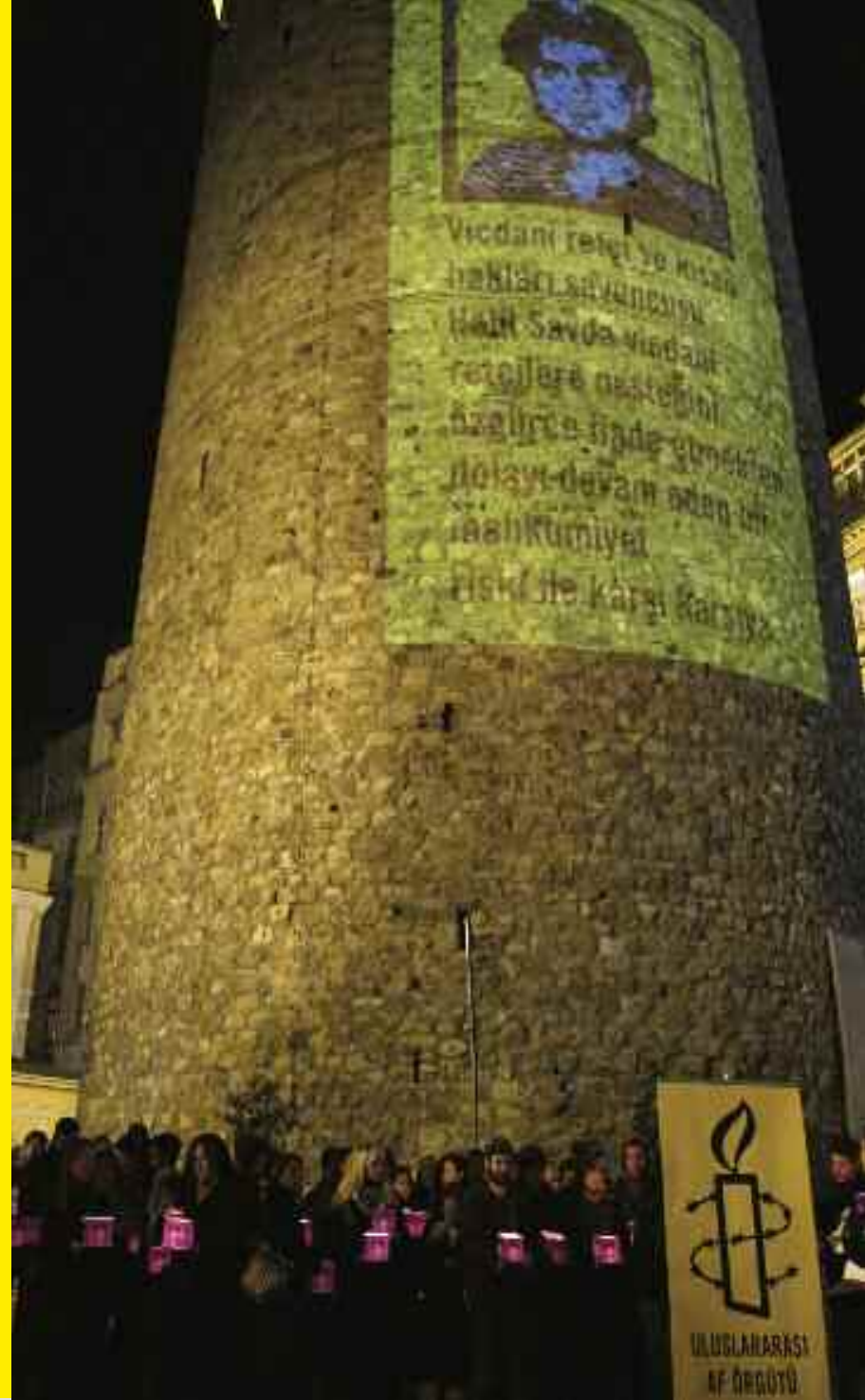
50. yılımızda Uluslararası Af Örgütü olarak 10 Aralık İnsan Hakları Günü için her yıl olduğu gibi dünya çapından hakları ihlal edilmiş 14 vakayı ele aldık. Türkiye'den vicdani retçi Halil Savda da bu vakalardan biri.

Savda şu anda vicdani retçilere desteğini özgürce ifade ettiği için mahkumiyet riski ile karşı karşıya. 2004'ten beri askerlik hizmetini yapmayı reddettiği için birçok defa tutuklandı ve bu sürede toplam 17 ay tutuklu kaldı. Savda zorunlu askerlik hizmetine karşı makaleler yazdı, çeşitli gazetelere röportajlar verdi, gösteri ve toplantılarda konuşmalar yaptı. Ayrıca Türkiye'deki Savaş Karşıtları adlı sitenin de kayıtlı sahibi. Bu faaliyetlerinden dolayı Türk Ceza Kanunu'nun "halkı askerlikten soğutmayı" suç sayan 318. maddesi kapsamında üç ayrı davayla karşı karşıya. 2008'de Savda "çürük" raporu aldı, dolayısıyla bir daha askere çağırılmayacak. Ancak, yakın zamanda barışçıl eylemleri sebebiyle 100 gün hapis cezası aldı ve her an hapse girme riski taşıyor. Savda Uluslararası Af Örgütü'ne, 2007'de tutuklu olduğu sırada dört yetkili tarafından tekmelenerek ve dövülerek kötü muameleye maruz kaldığını, kirli bir çaputun ağzına sokulduğunu, üç gün boyunca sandalye ve yatağın olmadığı bir odada çıplak bırakıldığını ve battaniye olmadan beton zeminde uyumaya zorlandığını söyledi. Bu olaylar hiçbir zaman uygun bir şekilde araştırılmadı. Türkiye, Avrupa Konseyi'nde olup vicdani ret hakkını tanımayan iki ülkeden biri, diğeri ise Azerbaycan. Türkiye'de vicdani retçilere dava açılmaya devam ediliyor. Vicdani retçiler çoğunlukla askerlik hizmetlerini her reddedişlerinde mahkum ediliyor ve serbest bırakıldıklarında tekrar askere çağırılıyorlar. Türkiye iç hukukunda da vicdani ret hakkını tanımıyor ve sivil bir alternatif sunulmuyor. Çoğu zaman bu durum sürekli bir hal alıyor ve kovuşturma süreci kendini tekrar etmeye başlıyor.

Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin 2006'da aldığı, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. Maddesi'nin (onur kırıcı ve aşağılayıcı muamelelerin engellenmesi) Türkiye tarafından ihlal edildiği ve 'Türkiye'deki vicdani retçilerin, aleyhlerinde sürekli açılan davalar ve askerlik hizmetlerini ret ettikleri için mahkum edilmelerinden dolayı yaşadıkları "sivil ölüm"leri engellemek amacıyla yasaların değiştirilmesi' yolundaki kararını uygulamamaktadır.

Vicdani ret, bir kişilik bozukluğu değil, insan hakkıdır. Uluslararası Af Örgütü sadece askerlik hizmetini ya da alternatif sivil hizmeti reddetme haklarının kabul edilmemesinden dolayı tutuklanan ya da gözaltına alınan kişileri, vicdani nedenlerle askerlikten muaf olmak için makul adımlar atan ve askeri birimlerini izin almadan terk eden ve bu yüzden hapse mahkum edilen kişileri düşünce mahkumu olarak kabul ediyor.

Halil Savda'nın vakası, yürütülen en büyük insan hakları kampanyası olan "Haklar İçin Bir Mektup Yaz" etkinliği kapsamında Uluslararası Af Örgütü'nün destekçilerinin üzerinde çalıştığı 14 vakadan sadece biri. 70'ten fazla ülke 14 vaka adına adalet talep etmek için mektup yazdı, imza kampanyalarına katıldı, SMS gönderdi ve online aktivizm sergiledi. Halil Savda için imza kampanyasına www.acileylem.org adresinden katılabilirsiniz.

BU SİZİN BÜLTENİNİZ

BÜLTEN ABONELİĞİ İÇİN LÜTFEN BİZE ULAŞIN

Katıldığınız kampanyalarımızla ilgili yorumlarınız, diğer üyelerimiz ve destekçilerimizle paylaşmak istediğiniz bilgi ya da fotoğraflarınız varsa lütfen bize iletin

» www.amnesty.org.tr/ai/bultenler sayfasını ziyaret ettiniz mi ?

BÜLTENLE İLGİLİ ÖNERİ VE GÖRÜŞLERİNİZ İÇİN BİZE AŞAĞIDAKİ ADRESLERDEN ULAŞABİLİRSİNİZ.

uyelik@amnesty.org.tr
www.amnesty.org.tr

Dergi Adı:
Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi İktisadi İşletmesi
Bülteni

İmtiyaz Sahibinin Adı:
Hakan Genç

Sorumlu Yazı İşleri Müdürünün Adı:
Erdal Demirdağ

Yönetim Yeri, Adresi:
Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi İktisadi İşletmesi
Abdülhakhamid Cad. No:30/5
Talimhane, Beyoğlu/İstanbul

Basım Yapının Adı ve Adresi:
Ümit Ayar, Beyaz Grafik Matbaacılık Tanıtım Hizmetleri
Topkapı Ticaret Merkezi 1
A Blok No: 466 Cevizlibağ/İstanbul

Basım Tarihi: Aralık 2011
Yayın Türü: Yaygın Süreli Yayın, 4 ayda bir yayınlanır

"Üç yıldır çıkardığımız bültenimizde, bize yorulmadan yardımcı olan ve desteğini esirgemeyen sevgili Nur Ayar'a, Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi çalışanları olarak teşekkür ederiz."

BU BÜLTENİN İÇİNDE

SAYFA 4'te Ölüm cezasına karşı birlikte mücadele...

Tahrir Meydanı'ndan tweet atmak **SAYFA 7**'de

Vicdani ret bir kişilik bozukluğu değil, bir insan hakkıdır... **SAYFA 6**'da

Poşu Davası: "Türkiye'nin çok ciddi bir tutukluluk sorunu var. Tutuklu öğrenciler de bu genel sorunun önemli bir parçası."... Özgür Mumcu'nun yazısı...**SAYFA 8**'de

SAYFA 12'de İfade Özgürlüğü için Harekete Geç

Yeni Mısır'ın şekillenmesinde kadınlar **SAYFA 6**'da

"Trans, Onurlu ve Türkiyeli: Sosyal Adalet İçin Sanatsal Bir Müdahale"... Sanatçı Gabrielle Le Roux tarafından tasarlanan çalışma İstanbul ve Ankara'da **SAYFA 16**'da

SAYFA 18'de Af Örgütü Üyeleri ve İnsan Hakları Aktivistleri Bülten'e konuştu: "Asla Pes Etme!"

ÖLÜM

CEZASINA KARŞI BİRLİKTE MÜCADELE

Devletler, dünyanın dört bir yanında insanları ölüm cezasına çarptırmaya devam ediyor. Bazı hükümetler halen ceza olarak insanları vuruyor, asıyor, elektrikli sandalyede infaz ediyor, onlara zehir şırınga ediyor, taşıyor veya başlarını kesiyor. Peki, biz bu konuda ne yapacağız? Bir araya gelerek bu hükümetlerin üzerinde baskı oluşturacak ve ölüm cezasının ortadan kaldırılmasına çalışacağız. 10 Ekim 2011'de Ölüm Cezasına Karşı Eylem Günü'nde tüm Uluslararası Af Örgütü şubeleri bir araya geldi ve "Yeter!" dedi. Ölüm cezasının dünyamızda yeri yok! Çıkarılan her sesin ve yapılan her faaliyetin buna katkısı var.

Planımız Beyaz Rusya, Çin, İran, Moğolistan, Suudi Arabistan ve ABD'ye odaklanıyor. Özellikle bu ülkelerin ikisinde -Beyaz Rusya ve Moğolistan-yapacağımız aktivizmin yetkilileri ciddi değişiklikler yapmaya zorlama ihtimali oldukça yüksek.

Suudi Arabistan, Çin, İran ve ABD'de ise ölüm cezasının kaldırılmasına yönelik çalışmalar daha yavaş ilerliyor. Gene de yoğun seferberlik ile infaz sırası bekleyen insanları, anlık olarak ölüm cezasından kurtarabilir ve en azından ölüm cezalarının infazını azaltabiliriz. Bu hükümete

küresel toplumun bu çabalarından asla vazgeçmeyeceğini anlatabiliriz.

Aslında, iyimser olmak için bir çok geçerli nedenimiz var. Uluslararası Af Örgütü 1961 yılında kurulduğunda tüm dünyada sadece dokuz ülke ölüm cezasını kaldırmıştı. O devirde ölüm cezası bir insan hakları sorunu olarak tanımlanmıyordu bile. 50 yıl sonra, 96 ülke ölüm cezasını kaldırdı, bu listeye en son olarak 2010 yılında Gabon eklendi. Ölüm cezasını uygulayan devletlerin sayısı da çok azaldı. Zalim, insanlık dışı ve aşağılayıcı cezaların sonlandırılmasını isteyen insanların harekete geçmesi çok büyük bir etki yarattı.

Uluslararası Af Örgütü 34 yıldır koşulsuz şartsız ölüm cezasına karşıdır. Çalışmalarımız birçok farklı yaklaşımı içeriyor. Ölüm cezasına çarptırılmış kişiler ve ölüm cezasının uygulanmasını kısıtlayan uluslararası kanun ve standartları güçlendirmek için kampanyalar yapıyoruz. Hareketimiz, dünya çapında ölüm cezasının kaldırılması için kampanyalar düzenliyor ve infazlara devam

etmek veya ölüm cezasını tekrar uygulamaya sokmak isteyen ülkelere tepki gösteriyor. Peki neler yapıyoruz?

Moğolistan başkanı parlamentoyu Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Ek İkinci İhtiyari Protokol'ü imzalamaya teşvik ediyor ve biz bu durumu yakından takip ediyoruz. Bu sözleşmenin onaylanması Moğolistan'ı ulusal yargı sisteminden ölüm cezasını kaldırmaya itecek. Başkan Tsakhia Elbegdorj Ocak 2010'da idam cezalarını durdurma kararı aldığından beri, bu son adım için daha fazla çalışıyoruz.

Uluslararası Af Örgütü, Beyaz Rusya'da ölüm cezasının kaldırılmasında ilk adım olarak yetkililerin infazları derhal durdurmalarını ve infaz sırasını bekleyenlerin cezalarının değiştirilmesini talep ediyor. Beyaz Rusya yetkililerine yönelik Viasna STK İnsan Hakları Merkezi tarafından başlatılan bir imza kampanyasına destek veriyoruz. Birlikte çalışarak, Aralık 2011'e kadar mümkün olduğunca fazla imza toplamaya çalışıyoruz. İmza metnini www.amnesty.org sitesinde de bulabilirsiniz.

ABD Hükümeti'nin federal sistemi

1961

İki Portekizli öğrencinin özgürlüğe kadeh kaldırmaları nedeniyle hapse atılmasına tepki gösteren İngiliz avukat Peter Benenson, 28 Mayıs'ta, The Observer gazetesinde, 'The Forgotten Prisoners (Unutulmuş Mahkumlar)'ı yazar. Bu makale Uluslararası Af Örgütü'nün doğumu olur.

Kongo'nun yeni seçilmiş başkanı Patrice Lumumba öldürülür. Berlin Duvarı'nın inşası başlatılır.

© Guardian News and Media Limited

1962

Mahkumlara ve ailelerine yardım amaçlı Düşünce Mahkum Fonu kurulur. Uluslararası Af Örgütü'nün 210 mahkumun durumlarını içeren ilk raporu basılır.

Küba füze krizi Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği'ni savaşın eşiğine getirir. Cezayir, Fransa'dan bağımsızlığını kazanır.

© Amnesty International

YASALARI DEĞİŞTİRİN HAYATLARI KURTARIN

Yukarıda: Uluslararası Af Örgütü, ölüm cezasını kaldırmak için 34 yıldır aralıksız çalışıyor. 2008-Hong Kong'da aktivistlerin eylemi

Sağda: Suliamon Olyfemi (aşağıda) ve Siti Zainab Binti Duhri Rupa (yukarıda) Suudi Arabistan'da ölüm cezalarının infazı için sırada bekliyorlar.

kampanyamız için belirli zorluklar yaratıyor. Ölüm Cezası bir çok eyalette ve federal yargı alanlarında hala kullanılmakta. Eyalet seviyesinde bireysel ölüm cezalarına karşı çalışırken, aynı zamanda dünyanın dört bir yanındaki ABD eyaletleri vasıtası ile federal hükümete de mesaj göndereceğiz. Ülke, ölüm cezasından arındırılmalı.

İran'da son zamanlarda, özellikle uyuşturucu ile ilgili suçlara verilen ölüm cezası hükümlerinin ve infazların artışına odaklanacağız. Bunlar uluslararası kanunlara karşı hükümler.

Uluslararası Af Örgütü aktivistleri, Çinli deniz ürünleri taciri Leng Guoquan'ın infazını durdurmak için de çalışmalara başladılar. Leng Guoquan iddiaya göre işkence gördükten ve adil olmayan

şekilde yargılandıktan sonra uyuşturucu tacirliğinden suçlu bulundu. Yakın zamanda konuyla ilgili internette herkesin katılabileceği bir eylem düzenlenecek.

SULIAMON VE SITI ZAINAB'I KURTARIN

Şu anda, Suudi Arabistan'da cezaları yakın zamanda infaz edilme tehlikesiyle karşı karşıya olan iki kişinin hayatlarını kurtarmak için çalışıyoruz. İnfazların engellenebilmesi için Suudi Arabistan hükümetine baskı yapmamız gerekiyor.

Nijeryalı Suliamon Olyfemi, Eylül 2002'de gerçekleştirilen ve bir polis memurunun, mülteci işçilerle arasında çıktığı iddia edilen bir çatışmada ölmesiyle sonuçlanan kitle gösterilerinde tutuklandı. Suliamon hep suçsuz olduğunu savundu.

Yasal temsilcisi yoktu, duruşmalar esnasında Arapça çeviriye ulaşma imkanı da yoktu. Bu durum yasal süreci anlamasını imkansız kıldı ve kendisini mahkemede herhangi bir şekilde savunmasını engelledi. 2004 yılında ölüm cezasına çarptırıldı.

Siti Zainab Binti Duhri Rupa, Endonezyalı ve iki çocuk annesi bir işçi. 1999'dan beri Suudi Arabistan'da Medine hapisanesinde tutuluyor. İddialara göre Siti, polis sorgusu sırasında patronunu öldürdüğünü itiraf etti. Ölüm cezasına çarptırıldı. Siti'nin zihinsel bozukluğu olduğu ve duruşma sırasında kendisini bir avukatın temsil etmediği bildirildi.

HAREKETE GEÇ

www.amnesty.org/50/campaigns/death-penalty adresinde

bulunan kartpostalları Suliamon ve Siti'nin ölüm

cezalarının infazını engellemek için Suudi Arabistan

hükümetine gönderebilirsiniz.

Ölüm cezası kampanyamıza katılın.

1963

🌐 Uluslararası Sekreteryaya, Londra'da kurulur. Uluslararası Af Örgütü'nün kendisi için 7000 posta kartı gönderdiği Ukraynalı Başpiskopos Josyf Slipyi, Sibiry'a da serbest bırakılır.

👤 Toplam 140 mahkum serbest bırakılır.

🌐 Teksas'ın Dallas şehrinde ABD Başkanı J.F. Kennedy suikast kurbanı olur. Afrika Birliği Örgütü kurulur.

© Amnesty International

1964

🌐 Birleşmiş Milletler, Uluslararası Af Örgütü'ne danışmanlık statüsü verir. Artık üç yaşında olan Uluslararası Af Örgütü'nün kayıtlarına göre 329 mahkum serbest bırakılmıştır.

🌐 Yurttaş hakları savunucusu Martin Luther King, Nobel Barış Ödülü'nü kazanır. Brezilya Ordusu, Başkan João Goulart'ı darbeye devirir ve 21 yıl sürecek diktatörlük başlar.

VİCDANİ RET, BİR KİŞİLİK BOZUKLUĞU DEĞİL, İNSAN HAKKIDIR

Vicdani retçi Enver Aydemir, 8 Haziran günü, Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nin verdiği "askerliğe elverişli değildir" raporu üzerine askeri cezaevinden serbest bırakıldı. Enver Aydemir, 24 Aralık 2009 tarihinden beri cezaevinde tutuluyordu. 29 Mart 2010'da, 2007 yılında askerlik yapmayı reddettiğini açıklaması üzerine askeri mahkeme tarafından "firar" suçlamasıyla mahkûm edilmişti. Aydemir "emre itaatsizlikte ısrar" suçlamasıyla dört ayrı davada yargılanmaktaydı.

Aydemir, 1 Haziran günü "emre itaatsizlikte ısrar" suçlamasıyla yargılandığı davalardan birinde Eskişehir'deki askeri mahkeme tarafından, psikiyatrik testlere tabi tutulması için Gülhane Askeri Tıp Akademisi'ne gönderildi. Aydemir'in avukatı, Uluslararası Af Örgütü (UAÖ)'ne, müvekkilinin hastanede tutulduğu süre içinde askeri üniforma giymeyi ve psikiyatrik testlere tabi tutulmayı reddettiğini söyledi. Bu duruma rağmen, Gülhane Askeri Tıp Akademisi, Enver Aydemir'in "anti sosyal kişilik bozukluğu" olduğunu ve "askerliğe elverişli olmadığını" belirten bir rapor verdi. UAÖ, bu tip raporların, kişinin psikolojik durumunun temel alınarak değil, kişilerin statülerinin vicdani retçi olarak kabul edilmesinde ısrar etmeleri nedeniyle verildiği yolunda uzun süredir kaygılar taşımakta. Geçmişte, vicdani retçi Halil Savda ve daha yakın dönemlerde vicdani retçi Mehmet Bal da, askerlik yapmayı reddetmeleri nedeniyle defalarca kovuşturmayla uğradıktan sonra bu şekilde raporlar hazırlandı.

UAÖ, Aydemir'in serbest bırakılmasını ve "emre itaatsizlikte ısrar" suçlamasıyla yargılandığı dört davanın da muhtemelen düşecek olmasını memnuniyetle karşılamakta. Ancak, Aydemir'in 29 Mart'ta "firar" suçundan mahkûm edildiği ve karar temyiz edildiği için Askeri Yargıtay'da bekleyen davasındaki kararın onaylanabilme ihtimalinden de kaygı duymaktayız. "Firar" ya da askerlik yapmayı reddetmesiyle bağlantılı bir başka suçtan tutuklanması durumunda, Enver Aydemir, UAÖ tarafından, düşünce mahkumu olarak kabul edilecek.

UAÖ, vicdani retçilere, askeri cezaevinde kötü muamelede bulunduğu yönünde süre giden iddialardan da kaygı duymakta. Hem Halil Savda, hem de Mehmet Bal, askeri cezaevinde buldukları süre içinde kötü muameleye uğradıklarını iddia ettiler. Bal'ın durumunda, kötü muameleyi gerçekleştiren diğer tutuklu ve hükümlüler, bir askeri mahkemede hüküm giydiler. Ancak, her iki vakada da hüküm giyen cezaevi etkilisi olmadı. Enver Aydemir'in 2009 yılı Aralık ayında İstanbul'daki Maltepe Askeri Cezaevi'nde bulunduğu sırada coplarla dövüldüğü iddiaları yetkililer tarafından hızlı bir şekilde soruşturulmadı. UAÖ'nün aldığı bilgilere göre, Aydemir'in avukatının 28 Aralık günü yaptığı suç duyurusu üzerine başlatılan soruşturma sürmekte. Ancak, üzerinden altı aydan daha uzun bir süre geçmiş olmasına rağmen, soruşturma henüz sonuçlandırılmadı ve cezaevi yetkilileri hakkında herhangi bir suçlama getirilmedi.

Daha genel bağlamda UAÖ Türkiye'deki yetkililerin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin ilgili davada verilen kararı uygulamaya yolunda herhangi bir adım atmamış olmasından kaygı duymaktadır. Söz konusu davada Türkiye, vicdani retçi Osman Murat Ülke'yi defalarca kovuşturmayla tabi tutup ardından mahkûm ettiği için, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. maddesini (insanlık dışı veya onur kırıcı muamele) ihlal etmekten suçlu bulunmuştur. Ayrıca Türkiye'nin vicdani retçilerin defalarca yargılanmasını sona erdirmek üzere ilgili mevzuatta değişiklik yapması gerektiğine karar verilmiştir. Enver Aydemir'e açılan davalar, Türkiye'nin vicdani retçileri defalarca kovuşturmayla tabi tutma uygulamasının devam ettiğinin bir başka kanıtıdır. Enver Aydemir, hakkındaki ceza davalarının yanı sıra, Eskişehir Askeri Cezaevi'ndeyken, cezaevi yetkililerinin zorunlu kıldığı askeri üniformayı giymeyi reddetmesi nedeniyle üç farklı disiplin cezası da almıştır. UAÖ, Türkiye'deki yetkilileri, ülke kararını geciktirmeden uygulamaya ve kişilerin, askerlik yapmayı reddettikleri için defalarca kovuşturmayla tabi tutulmalarını engellemeye çağırılmaktadır.

UAÖ ayrıca yetkilileri, vicdani ret hakkını tanımaya ve Avrupa ile diğer uluslararası insan hakları standartlarına ve bu konudaki tavsiyelere uygun olarak alternatif sivil hizmet yapma imkânı sunmaya çağırılmaktadır. UAÖ, Enver Aydemir'e destek amacıyla 6 Ocak 2010 günü Ankara'da sokak gösterisi düzenledikleri için tutuklanan 19 aktivistin yargılanmasını da kaygıyla izlemektedir. Bu kişiler hakkındaki kovuşturma, Türk Ceza Kanunu'nun 215. maddesi uyarınca "suç veya suçluyu övmek" ile 318. maddesi uyarınca "halkı askerlikten soğutmak" suçlamaları altında yürütülmektedir. UAÖ, ifade özgürlüğü konusundaki uluslararası standartların ihlali anlamına gelen bu kovuşturmayı, vicdani retçilerin ve kamuoyu önünde vicdani ret hakkı lehine açıklamalar yapan destekçilerinin yargı yoluyla süre giden bir şekilde baskı altına alınmalarının bir örneği olarak görmektedir. Mahkûm edilip cezaevine konmaları durumunda, UAÖ bu kişileri düşünce mahkumu olarak değerlendirecektir. UAÖ Türkiye'deki yetkilileri, ulusal mevzuatı, ifade özgürlüğü konusundaki uluslararası standartlarla uyumlu hale getirmeye çağırılmaktadır. UAÖ, bu bağlamda Türkiye'deki yetkilileri ifade özgürlüğünü doğrudan ve meşru olmayan bir şekilde sınırlayan Türk Ceza Kanunu'nun 318. maddesini kaldırmaya çağırılmaktadır.

UAÖ Hollanda Şubesi'nin, UAÖ Türkiye Şubesi desteğiyle yürüttüğü "Dava gözlem" çalışması kapsamında, Enver Aydemir'in Askeri Cezaevi'nde kötü muamele ve işkenceye maruz kaldığı iddiasıyla açtığı dava ile Enver Aydemir'e yaptıkları destek açıklamaları nedeniyle TCK 318. madde uyarınca yargılananların davaları gözlemlenmekte. Enver Aydemir'in bir sonraki duruşması Selimiye Askeri Cezaevi'nde 01.02.2012 tarihinde gerçekleşecek.

1965

🗺️ Uluslararası Af Örgütü'nün ilk raporları Doğu Almanya, Paraguay, Portekiz (sağda), Rodezya, Romanya ve Güney Afrika'daki hapisane koşullarını konu alır.

🌍 Birleşik Krallık, cinayet suçuna ölüm cezasını kaldırır. Hindistan ve Pakistan, Keşmir nedeniyle savaşa gider. Endonezya'da gerçekleşen askeri darbe Başkan Suharto'yu ülkenin başına getirir, bu olay bir sonraki yıl 500 binle bir milyon arasında kişinin ölümüne sebep olacaktır.

1966

🗺️ ABD'nin Vietnam'daki savaşında askeri hizmete karşı çıkan direnişten sonra Uluslararası Af Örgütü savaşmayı reddeden herkesi vicdani retçi olarak kabul eder. ABD'de bir Uluslararası Af Örgütü şubesi açılır.

Uluslararası Af Örgütü 1000. mahkumun serbest bırakıldığını kayıt altına alır.

🌍 Çin'de Kültür Devrimi ilan edilir. BM, Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'yi onaylar.

Sosyal Medya, Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da son zamanlarda gerçekleşen ayaklanmalar hakkındaki tartışmalara hakim bir hale geldi. Uluslararası Af Örgütü'nün basın sözcüsü **JAMES LYNCH**, yeni bir medya görünümünün imkanlarına ve gizli tehlikelerine bakıyor.

TAHRİR MEYDANI'NDAN TWEET YAZMAK

Mısır'a 1 Şubat'taki ilk "Bir Milyon Yürüyüşü"nden hemen önce Uluslararası Af Örgütü meslektaşlarımızla vardık. Kahire'nin merkezi değişiklik isteyen tahmini iki milyon kişi ile dolmuştu. Mısırlı güvenlik güçleri ülkenin çoğu yerinde barışçıl eylemcilerin üzerine ateş açtı. Ekibimizde bunu ve o sırada gerçekleşen diğer insan hakları ihlallerini araştırmak için oradaydı.

Benim görevim Uluslararası Af Örgütü'nün Orta Doğu ve Kuzey Afrika'daki araştırma ve kampanyalarını medyaya duyurmak. Gazetecilerle ve yayıncılarla birlikte çalışarak dinleyicilerinin, izleyicilerinin ve okuyucularının araştırma ve kampanyalarımız hakkında bilgi edinmelerini sağlamaya çalışıyorum.

Kahire'de tanık olduğumuz olayları, oldukları anda, takip eden kitleye iletmeye çalıştık.

Büyük bir problem vardı. Biz varmadan önce yetkililer eylemleri durdurmak için beyhude bir çaba ile internet servislerini kesmişlerdi -bu da Twitter'ın ve Facebook'un olmadığı, blog yazılamayacağı ve e-posta gönderilemeyeceği anlamına geliyor.

Bu kısıtlamaların önüne geçmek için cep telefonumdan Londra'daki meslektaşlarıma SMS göndermeye başladım ve onlar benim adıma Tweet'ler yazdılar. Günde yaklaşık 20 güncelleme yapıyorduk. Bunlar gördüklerimizden tutun -"Askeri jetler Kahire üzerinde sokağa çıkma yasağı öncesi alçaktan uçuyorlar"- görgü tanıkların bize anlattıklarına -"tanıklıklar: İçişleri Bakanlığı merkezinde Cuma ve Cumartesi ateşli mühimmat kullanıldı"- kadar her konuyu kapsıyordu.

Uluslararası medyanın aksine, bizim hastanelere girmemize izin verilmişti ve orada gördüklerimizi halka açıklayabiliştik: "Hastane 28-30 Ocak arası ... 12 ölümün... yaşandığını açıkladı. Hepsisi ateşli silahlar ve lastik mermiler sonucunda meydana gelmiş."

Bu bilgileri çok hızlı yayınıyorduk, bu nedenle araştırmacılarımız için uzman analizleri ve yargıları çok önemliydi. Kısmen Mısır'daki bilgi kısıtlamalarından dolayı, Kahire'den gelecek güncellemelere büyük bir ihtiyaç vardı. Dört gün içinde Twitter'da güncellemelerimi takip edenlerin sayısı 50'den (bu benim için yeni bir tecrübeydi) neredeyse 2000'e fırladı. Gazete editörlerine, insan hakları aktivistlerine ve dışişleri bakanlarına yaptığımız işler üzerine bilgiye anında erişim imkanı sunmuştu.

Bu olay sadece Mısır'la kalmadı. Uluslararası Af Örgütü takımları son aylarda bölgede görevlendirilmeye başladıklarından beri çalışmalarına ulaşımı artırmak için sosyal medyayı kullanıyorlar - laptoplarındaki uydu bağlantılarıyla Libya'nın Misurata şehrinde füzeler sivillerin üstüne yağarken blog yazmaktan ya da güvenlik için Türkiye sınırından kaçan Suriyeli mültecilerin anlattıklarına kadar.

Şu anda Uluslararası Af Örgütü'nün kendini duyurabilmesi için sosyal medyanın önemli olduğu birçok yer var: Bahreyn üzerine bir bildiri yayımladıktan sonra Twitter'da insan hakları savunucuları, siyasi partiler, medya ve hatta hükümet vekilleri arasında yayınıma üstüne güçlü bir tartışma gerçekleşmesini bekleyebiliyoruz.

Kitlesele protestoların yaşandığı bazı ülkelerde -Yemen muhtemelen buna güzel bir örnek- sosyal medyanın etkisi daha az tartışılıyor. "Twitter Devrimi"nin etkisi hakkındaki daha önemli iddiaların doğruluğunu tartışmalıyız.

Dünyanın dört bir yanında en baskıcı hükümetlerin bazılarını kökünden sarsan en önemli etken büyük sayıda insanın toplumlarında gerçek bir değişim elde etmek için sokaklara dökülmeleri ve korkunç kişisel riskler almalarıdır. Sosyal medyanın sunduğu iletişimin yeni yolları ve düşüncelerin hareketli hale getirilmesi kişisel aktivizmi destekleyebilir, fakat onun yerini alamaz.

Sonuç olarak Kahire'de bulunduğum günlerde internet yoktu. Yine de yüz binlerce kişi Tahrir Meydanı'na akın etti. Gösterileri düzenleyenler, insanları bir araya getirmek için tüm yerel ağları kullanmış, denemiş ve test etmişlerdi. Sosyal medya bu hikayenin sadece bir parçasıydı.

Twitter ve Facebook'un bu yılki ayaklanmalara etkisinin uzamı büyük ihtimalle tarihçiler tarafından yıllarca tartışılacak. Fakat bir şey çok açık - Orta Doğu ve Kuzey Afrika'yı değiştirenlerin çoğunun konuşma şekli ve Uluslararası Af Örgütü'nün bu konuşmaların merkezinde yer almasının gerekliliği.

İnsan hakları suistimallerinin kapsamlı şekilde belgelenmesi çalışmamızın temelidir. Bu konuda hiçbir şüphe yoktur. Ve bu yeni dünyada hareket edebilmek için, ünümüzün nişanesi olmuş doğruluktan ve tarafsızlıktan taviz vermeden, çabuk ve değişken şekilde iletişim kurabilmemiz gerek. Mücadelemiz budur.

1967

İ Müdahalenin serbest bırakılma şansını riske atabileceği endişesiyle Uluslararası Af Örgütü, Çin'deki düşünce mahkumları konusunda karar vermekten kaçınır.

Uluslararası Af Örgütü'nün 18 ülkede, 550'ye yakın grubu ve devam eden yaklaşık 2,000 mahkum vakası bulunmaktadır.

Altı Gün Savaşı İsrail'in komşu Arap ülkelerine karşı zaferiyle ve Doğu Kudüs'ü ele geçirmesiyle sonuçlanır. Kübalı devrimci Che Guevara idam edilir. Biafra ve Nijerya'da sivil savaş başlar.

1968

İ Uluslararası Af Örgütü siyasi mahkumlar için ölüm cezasına karşı olduğunu bildirir.

Brezilya, Meksika ve Avrupa'da toplu öğrenci protestoları başlar. Martin Luther King suikasta kurban gider. Sovyet tankları Çekoslovakya'yı işgal eder.

GÖRÜŞ: ÖZGÜR MUMCU

Poşu Davası

Türkiye'nin çok ciddi bir tutukluluk sorunu var. Tutuklu öğrenciler de bu genel sorunun önemli bir parçası. Özel yetkili ağır ceza mahkemelerinde örgüt üyesi olmaktan tutuklu yargılanan öğrencilerin tam sayısı dahi bilinmiyor. Çağdaş Hukukçular Derneği kendilerinin bulabildiği sayılardan hareketle yaklaşık 500 öğrencinin tutuklu yargılandığını söylüyor.

Bu kadar tutuklu öğrenci arasından çok azı medyada kendine yer bulabiliyor. Bunlardan biri de kamuoyunda poşu davası olarak bilinen Cihan Kırmızıgül davası. Kırmızıgül 1988 doğumlu. Galatasaray Üniversitesi Endüstri Mühendisliği öğrencisi. Neredeyse 22 aydır tutuklu yargılanıyor.

20 Şubat 2010'da akşam saatlerinde İstanbul Kağıthane'de 60-70 kişilik bir grubun bir markete molotof kokteyli atarak yaptığı eyleme katıldığı iddiasıyla yargılanıyor.

Kırmızıgül'ü orada gördüğünü iddia eden bir gizli tanık ve polis yakalama tutanağı davanın başlıca delilleri. Gizli tanık katıldığı ilk duruşmada gördüğünün Kırmızıgül olmadığını söyledi. Geriye polisin yakalama tutanağı kaldı. Yargılama devam ettikçe, tutanakta imzası bulunan yedi polisten sadece ikisinin olay yerinde bulunduğu ortaya çıktı. Olay yerinde bulunan polis memurlarının ifadeleri de çelişkili. Ne Kırmızıgül'ün olay yerinde nasıl tespit edildiği belli ne hangi güzergahı takip ederek nasıl yakalandığı ne de bu kovalamacanın kesintisiz olup olmadığı.

Cihan Kırmızıgül de olay esnasında bir arkadaşında olduğunu, arkadaşının evinden otobüs durağına giderken yakalandığını söylüyor. Arkadaşı da bunu doğruluyor. Yakalanırken darp edildiği de Adli Tıp raporlarıyla sabit.

Cihan Kırmızıgül polis yakalama tutanağı haricinde üzerinde bulunan poşu nedeniyle de suçlanıyor. "Eylemciler yüzlerini poşuyla kapatıyordu, Kırmızıgül'ün de üzerinde poşu vardı, demek ki o da eylemciydi." şeklinde bir akıl yürütme söz konusu.

Delil durumu böyle olduğu için bir önceki duruşmada davanın savcısı Kırmızıgül'ün beraatini istedi. Fakat aylardır hapisanede yatan öğrenci ne tahliye edildi ne de beraat etti. Onun yerine bir sonraki duruşmada hakkında terör örgütü üyesi olmaktan, molotof kokteyli atmaya kadar neredeyse her şeyden cezalandırılmasını isteyen bir savcı buldu.

Çünkü iki duruşma arasında savcı değişmişti.

Şüpheden sanık yararlanır ilkesinin bu davada dikkate alınmadığını görmek mümkün. Şayet Cihan Kırmızıgül bu kadar belirsiz bir delil durumuyla cezalandırılırsa, Türkiye'de hukuki güvenliğin ne derece sağlandığı konusu çok tartışılır bir hale gelecek.

Cihan Kırmızıgül davası sembol davalardan biri. Kamuoyunun dikkatini tutuklu öğrencilerin durumuna çekmesi ve Türkiye'de terör örgütü üyesi olmakla suçlanmanın ne kadar kolay olduğunu göstermesi davayı sembolleştirdi.

Davada savcı esas hakkında mütalaasını verdi. Bu yazı 9 Aralık'taki duruşmadan önce yazılıyor, yani davanın nasıl sonuçlanacağı henüz belli değil. Bir karar verilecek mi yoksa yargılama biraz daha uzayacak mı henüz bilmiyoruz. Ancak bilebildiğimiz bir şey var, o da bu tip davaların artarak devam edeceği.

Poşu davasının 9 Aralık'taki duruşmasının olduğu gün, Hopa olaylarını protesto ederken tutuklanan öğrencilerin de davası var mesela. Onlar da tuhaf delillerle terör örgütü üyesi olmakla suçlanıyor. Ancak hangi örgüte üye oldukları konusu bile iddianamede pek netleştirilmiş benzemiyor.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Türkiye'yi uzun ve gerekçesiz tutukluluk süreleri nedeniyle mahkum etmeye devam ediyor. Ancak ne yargıdan ne de yasamadan bu durumun önüne geçileceğine dair bir işaret geliyor.

Hatta bazı iktidar mensupları, tutuklu yargılanan sanıklar hakkında suç işlediklerine inandıklarını ifade eden beyanlar vermektan geri durmuyor.

Bu durum Cihan Kırmızıgül davasında da gerçekleşti. Sadece onun hakkında değil, Ahmet Şık için de, Prof. Büşra Ersanlı hakkında da iktidar yetkililerinden benzer açıklamalar geldi.

Özetle önümüzde birbiriyle bağlantılı üç sorun var: Tutukluluk sürelerinin uzunluğu ve keyfiliği, terör örgütü üyeliği kriterlerinin belirsizliği ve genişliği, iktidar mensuplarının sanıklar aleyhine açıklama yapmaktan çekinmemesi.

Cihan Kırmızıgül davasında bu üç sorun da mevcut. Davası bu sebeple de sembol oldu.

1969

Ü Uluslararası Af Örgütü üyelerinin kampanyalarını takiben, örgütün kuruluşundan beri 2,000 mahkum serbest bırakılmıştır.

Ü Albay Muammer Kaddafi Libya'da iktidara gelir. Güney Vietnam'da hükümet, çoğu barışçıl veya uzlaşmacı çözüm yanlısı, binlerce sivil insanı tutuklar.

1970

Ü Uluslararası Af Örgütü'nün artık 27 ülkede şubesi vardır.

Ü Eylül'de Ürdün, Filistin Kurtuluş Ordusu'nu ve Filistinli sivilleri ülkeden kovar, çoğunluk Lübnan'a ve Suriye'ye gider. Salvador Allende, Şili'nin başkanı seçilir.

İNSAN HAKLARI EĞİTİMİ (İHE) ÇALIŞMALARI

İnsan hakları eğitimlerinde çeşitli bakanlıklar ve Diyanet İşleri Başkanlığı ile 2006 yılında başlayan işbirliğimizi ve çalışmalarımızı, 2011 yılından itibaren ekonomik ve sosyal hakların hayata geçirilmesi ve yoksulluğun önlenmesi üst başlığı altında devam ettiriyoruz.

Toplumsal alanda böylesine etkili bir meslek grubunun, ekonomik-sosyal haklar ve yoksulluk bağlamında yaşanan sorunların önlenmesi, ekonomik ve sosyal hakların hayata geçirilmesi, yoksulluğun ve paralel sorunların önlenmesi konusunda farkındalığın artırılması ve bu amaçla farklı toplumsal kesimlere ulaşılması yönünde son derece faydalı olacağından hareketle Diyanet İşleri Başkanlığı ile 21-22 Eylül'de Diyarbakır'da ve 13-14 Ekim'de Adana'da olmak üzere iki İHE çalışması gerçekleştirdik. Biri Olof Palme Merkezi diğeri İngiltere Büyükelçiliği tarafından finanse edilen çalışmalara, büyük çoğunluğu kadın olmak üzere toplam 56 din görevlisinin yanı sıra Adana ve Diyarbakır Müftüleri ve Diyanet İşleri'nden ilgili görevliler de katıldı. Diyanet İşleri Başkanlığı ve UAÖ adına ikişer akademisyen-egitimci, yoksulluk, ayrımcılık ve bu başlıklarla ilintili şekilde kadına yönelik şiddet konularında atölye çalışmalarına katkıda bulundu. Atölyeler sırasındaki tartışmalarda gözlemediğimiz, din görevlilerinin ekonomik, sosyal ve kültürel hakların bilincinde olup, bu hakları hayata geçirmenin yanı sıra, kadına yönelik şiddetin önlenmesi noktasında aslında ne kadar önemli bir noktada durduğu oldu. Özellikle Aile İrşad Büroları'nda görev yapan din görevlileri için bu ihtiyaç bir kez daha fark edildi.

27- 30 Ekim tarihlerinde bakanlıklar ve Diyanet İşleri Başkanlığı ile birlikte yürütülen çalışmalara eğitici desteği kazanılması amacıyla Ankara'da yine Olof Palme Merkezi tarafından finanse edilen bir de Eğitici

Eğitimi çalışması düzenledik. Bu çalışmaya üyelerimiz, başka örgütlerde hali hazırda eğitici konumunda bulunan kimseler, eğitim ile ilgili alanda kendilerini geliştirmek isteyen potansiyel eğitimciler katıldı. Dört günlük çalışmada çok sayıda eğitici ve akademisyenin yanı sıra üyemiz olan kolaylaştırıcılarımız çalışmamıza çok önemli katkılarda bulundular. Çalışmada, formel eğitimin yanı sıra kolaylaştırıcılarımız sayesinde çeşitli non- formel tekniklerle hem grubun kendi içinde kaynaşması sağlandı, hem de grup eğitimlerinde kullanabilecekleri önemli materyaller ve yöntemler konusunda bilgilendirildiler.

MÜLTECİ HAKLARI ÇALIŞMALARI

KKTC'deki avukatlara yönelik mülteci eğitimi

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde, Kıbrıslı Türk İnsan Hakları Vakfı (KTHIV) ve Mültecilerle Dayanışma Derneği (KKTC) ile birlikte 29-30 Ekim 2011 tarihlerinde bir eğitim programı gerçekleştirdik. Yaklaşık 30 kişinin katıldığı program KKTC'de çalışan avukatlara yönelik mülteci hukuku eğitimini içeriyordu. Lefkoşa Barosu'nda gerçekleştirilen eğitimde mülteci hukuku konularında sunumlar yapıldı. Türkiye'den Mülteci Derneği'nden Taner Kılıç, Helsinki Yurttaşlar Derneği'nden Oktay Durukan, Uluslararası Af Örgütü'nden Burcu Türkay ve Volkan Görendağ'ın katıldığı programda, KTHIV'den Ceren Göynüklü ve Öncel Polilli de birer sunum gerçekleştirdi. Toplam iki gün süren çalışmada iki ülkede çalışan avukatların ve insan hakları örgütlerinin bundan sonraki süreçte mültecilerin haklarının korunması amacıyla nasıl beraber hareket edecekleri, muhtemel işbirlikleri konularında da tartışmalar yürütüldü.

Konferans için Yakın Doğu Üniversitesi'ndeydik

Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi ve Yakın Doğu Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümü

işbirliğinde, 31 Ekim 2011 tarihinde KKTC'de Yakın Doğu Üniversitesi kampüsünde, "Küreselden Yerele İltica, Göç ve Sivil Toplum Örgütleri" başlıklı bir panel gerçekleştirdik. Panelde açılış konuşmasını Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı Doç. Dr. Zeliha Khashman yaptı. İstanbul Üniversitesi öğretim görevlisi Doç. Dr. Nurcan Özgür tarafından yönetilen panelde Taner Kılıç (Mülteci-Der), Oktay Durukan (HYD) ve Burcu Türkay (UAÖ) birer sunum gerçekleştirdi. Programa yaklaşık 60 kişi dinleyici olarak katıldı. Katılımcılar arasında Yakın Doğu Üniversitesi Hukuk Fakültesi dekanı ve asistanları da yer aldı.

Türkiye İçişleri Bakanlığı ilk kez mülteciler için bir yasa çıkarma hazırlığında

Türkiye'de halen mülteci ve sığınmacıları kapsayan bir yasa bulunmuyor. Mülteci ve sığınmacılara ilişkin bütün işlemler 1994 yılında çıkarılan bir yönetmelik ve genelgelerle yürütülüyor. İlk kez İçişleri Bakanlığı yetkilileri bir yasa taslağı hazırlayarak kamuoyunun bilgisine sundu. Yasa tasarsının hazırlanma sürecinde Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi, bakanlık yetkilileri ile bir çok kez bir araya gelerek görüşlerini sundu. "Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu" taslağının içeriğine ilişkin değerlendirmeler Mülteci Hakları Koordinasyonu çatısı altındaki insan hakları örgütleriyle ve uzman akademisyenlerle istişare içinde yazılı hale getirildi. Yasanın mültecilerin, sığınmacıların ve diğer uluslararası korumaya ihtiyaç duyan yabancıların haklarını garanti altına alması için büyük çaba sarf ediyoruz. Yasa taslağının 2012 yılının ilk aylarında TBMM'ye getirilmesi bekleniyor.

Mülteci ve sığınmacıların yaşadıkları problemlerin çözümü amacıyla sivil toplum örgütleri ile İçişleri Bakanlığı yetkilileri iki ayda bir düzenli olarak bir araya gelmeye devam ediyor. 21 Kasım 2011 tarihinde üçüncüsü düzenlenen kamu-STK istişare toplantılarını Uluslararası Af Örgütü'nü temsilen mülteci hakları koordinatörümüz takip ediyor.

"İlk mektup geldiğinde sanki başka bir gezegenden gönderilmiş gibiydi."

Marina Aidova 2006'da Uluslararası Af Örgütü'ne babası Slava Aidov'un serbest bırakılması için başlatılan mektup kampanyası ile ilgili konuşurken. Bir düşünce mahkumu olan Slava Aidov 1966'da bir baskı makinesi edinmeye ve Sovyet rejimini suçlayıcı broşür bastırmaya çalışmaktan dolayı tutuklandı. Slava Aidov 1971'de serbest bırakıldı. 1989'da Berlin Duvarı'nın yıkılışından sonra Marina Aidova, Birleşik Krallık'ın Newbury şehrine giderek babasına ilk kartpostalı gönderen çifti ziyaret etti.

1971

- 🌐 Bangladeş, Meksika ve Güney Kore'de Uluslararası Af Örgütü şubeleri kurulur.
- 🌐 İdi Amin, Uganda'da iktidara geçer. Bangladeş bağımsız devlet olur.

1972

- 🌐 Uluslararası Af Örgütü işkencenin kaldırılması için kampanya başlatır.
- 🌐 Filipinler'de sıkıyönetim ilan edilir. ABD Başkanı Richard Nixon, Çin'i ziyaret eder.

ROCK'N COKE FESTİVALİ'NDEYDİK!

UAÖ Türkiye Şubesi gönüllüleri 16-17 Temmuz 2011 tarihlerinde gerçekleşen Rock'n Coke festivalinde stant açtı. Stantta Kadına Yönelik Şiddete Son kampanyası kapsamında el basma etkinliği yapıldı. Ayrıca LGBT kampanyası kapsamında fotoğraf eylemi gerçekleştirildi. Standa ilgi çok

yoğundu. Etkinliklerin yanı sıra, Yüz Yüze çalışması da başarılı bir şekilde yürütüldü.

MEZOPOTAMYA SOSYAL FORUMU'NDAYDIK!

23 Eylül 2011 tarihinde UAÖ Türkiye Şubesi Mezopotamya Sosyal Forumu'ndaydı. Diyarbakır'da gerçekleşen ve birçok ülkeden katılımcıların hazır bulunduğu forumda "Mülteci ve Göçmenlerin Sorunları" başlıklı bir panel düzenlendi. Panel konuşmacıları UAÖ Türkiye'den Volkan Görendağ ve Mazlum-Der'den Nesip Yıldırım konuyla ilgili görüşlerini paylaştılar.

MAYINSIZ BİR DÜNYA VE TÜRKİYE İÇİN ASYA'DAN AVRUPA'YA KOŞTUK!

Mayinsiz Bir Türkiye Girişimi'nin çağrısı ile bir araya gelen İstanbul Tabip Odası, Adli Tıp Uzmanları Derneği, UAÖ Türkiye Şubesi, Türkiye Sakatlar Derneği, MAZLUMDER, Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu, Irkçılığa ve Milliyetçiliğe Dur De! Girişimi üyeleri 16 Ekim 2011 tarihinde gerçekleşen Avrasya Maratonu'nda, "Mayinsiz Bir Türkiye" talebiyle koştu.

ALTERNATİF MEDYA ŞENLİĞİ'NDEYDİK!

16 Ekim 2011 tarihinde Uluslararası Af Örgütü İstanbul gönüllüleri Alternatif Medya Şenliği'nde stant açtılar. İnternette yayın hayatını sürdüren Yeşil Gazete, hem dünyada etkinliğini giderek arttıran alternatif medya konusunu masaya yatırmak hem de ülke içerisindeki alternatif medya ağlarını bu şenlik kapsamında bir araya getirmek amacı ile 16 Ekim'de Alternatif Medya Şenliği düzenledi. Bu şenlikte stant açan İstanbul yerel grubu aktivistleri LGBT kampanyası ve İşçi Hakları kampanyası için birçok imza topladılar.

TRANSFOBİK NEFRETLE MÜCADELE KONFERANSI

Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği tarafından düzenlenen Transfobik Nefretle Mücadele Konferansı 18-19 Kasım 2011 tarihlerinde Ankara'da gerçekleşti. Konferansta iki gün boyunca

hukuk, medya, siyaset ve diğer alanlarda transfobiyle mücadele araçları ve olanakları tartışıldı. Konferansın açılış oturumunda UAÖ Türkiye Direktörü

Murat Çekiç "Ne Hastalık Ne Suç" başlığıyla bir konuşma yaparak transfobi ve homofobinin hayatlarımızdaki etkisinden söz etti.

TürkMSIC Türkiye Tıp Öğrencileri Uluslararası Birliği Genel Kurulu

15-17 Ekim 2011 tarihlerinde Kocaeli'de gerçekleştirilen TürkMSIC Türkiye Tıp Öğrencileri Uluslararası Birliği Genel Kurulu yaklaşık beş yüz tıp öğrencisinin katılımıyla gerçekleşti. Genel Kurul'un davetlisi olarak UAÖ Türkiye Direktörü Murat Çekiç ayrımcılık ve insan hakları temelli yaklaşım konulu bir eğitim programı yürüttü.

MONİTÖR KARAMAYINLARI 2011 RAPORU AÇIKLANDI!

İstanbul-Monitör Karamayınları Raporu, 23 Kasım 2011 tarihinde 11. Taraf Devletler Toplantısı'nın yapıldığı Kamboçya'da, Türkiye'de ise İstanbul'da açıklandı. 2010'da 87 ülke, kara mayınları stoklarının imhasını tamamladı. Türkiye 1 Mart 2008'e kadar imha etmesi gereken mayınları imha etmediği için

"Mayın Yasağı Anlaşması"ni ihlal eden dört ülkeden biri; diğerleri Yunanistan, Beyaz Rusya, Ukrayna. Monitör 2011 Raporu, İstanbul Tabip Odası, Mazlumder İstanbul Şubesi, Mayinsiz Bir Türkiye Girişimi, Sosyal Demokrasi Vakfı, Türkiye Sakatlar Derneği, UAÖ Türkiye Şubesi ile birlikte açıklandı. Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi Medya ve İletişim Koordinatörü Pınar İlkiz raporun açıklamasında konu ile ilgili konuşma yaptı.

GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ'NDE STANT AÇILDI!

14 Aralık 2011'de İstanbul yerel grubu üyeleri Galatasaray Üniversitesi İnsan Hakları haftası etkinliklerinde stant açtı. Halen deva eden LGBT hakları kampanyamız için hem fotoğraf eylemi yapıldı hem de Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a gönderilmek üzere imza toplandı. Bunun yanı sıra, 3-17 Aralık tarihindeki Mektup Yazma Maratonu kapsamında Türkiye'deki vicdani retçi ve insan hakları savunucusu Halil Savda için de imza toplandı. Uluslararası Af Örgütü'nün standına ilgi yoğundu.

TÜYAP KİTAP FUARI'NDAYDIK!

12-20 Kasım 2011 tarihleri arasında Beylikdüzü Tüyap Fuar alanında gerçekleşen ve bu yıl 30. yaşını kutlayan Tüyap Kitap Fuarı'nda Yüz Yüze ekibimiz ile fuar boyunca çalışmalar yürüttük. Standımıza gelen ziyaretçilerimizle Uluslararası Af Örgütü'nün yürüttüğü kampanyalar ve insan hakları savunuculuğu konusunda görüşmeler yaptık. Her kurum gibi bizler için de Kitap Fuarı çok sayıda kişiye ulaşabilme, birebir görüşebilme anlamında çok önemliydi. Fuarda bulunan Sivil Toplum holü, ziyaretçilerin bu konuda duyarlılığını her zaman yüksek tutmasına imkan sağlarken yüzlerce kişiye insan haklarını anlatma şansı sağladı.

İSTANBUL'DA ÜYE VE AKTİVİSTLERE YÖNELİK MÜLTECİ EĞİTİMİ DÜZENLEDİK

13 Aralık 2011 tarihinde UAÖ Türkiye Şubesi Mülteci Koordinatörü Volkan Görendağ, İstanbul yerel grubundaki üye ve aktivistlere yönelik bir iç eğitim düzenledi. Eğitimde genel olarak mülteci, sığınmacı ve göçmen kavramlarının tanımı, Türkiye'deki iltica sistemi ve mültecilerin karşılaştığı ekonomik, sosyal ve kültürel hakların ihlallerine dikkat çekildi.

MUŞ GİRİŞİM GRUBU İLK STANDINI AÇTI

Uluslararası Af Örgütü Muş Girişim grubu Muş merkezde ilk standını açtı. Çok verimli ve renkli geçen standta ilgi beklentilerin üzerindeydi. Standta "Haklarımızı Yasallaştırın - Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar İçin Mücadele" ve "Türkiye'de İşçi ve Kamu Emekçilerinin Hakları Tanınmıyor" kartpostalından yüzlerce imzalatıldı. Yoğun ilgi gören standta ellinin üzerinde üye başvurusu yapıldı.

10 ARALIK'TA GALATA KULESİ'NE HALİL SAVDA'NIN RESMİNİ YANSITTIK

Uluslararası Af Örgütü olarak, insan hakları savunucuları ve destekçilerimizle 10 Aralık İnsan Hakları Günü'nde saat 20.30'da Galata Kulesi'nde olduk! Bu yılki 10 Aralık İnsan Hakları Günü'nün bizim için ayrı bir önemi vardı çünkü Uluslararası Af Örgütü'nün kuruluşunun 50. yılına denk geliyordu. 50. yılımızda Uluslararası Af Örgütü olarak İnsan Hakları Günü bağlamında her yıl olduğu gibi dünya çapından hakları ihlal edilmiş 14 vakayı ele aldık. Türkiye Şubesi olarak biz de Uluslararası Mektup Yazma Maratonu'nun Türkiye'de işlediği bir vaka olan vicdani retçi ve insan hakları savunucusu Halil Savda'nın resmini Galata Kulesi'ne yansıttık. İnsan hakları savunucuları olarak karanlıkta kalan insan hakları ihlallerini aydınlığa kavuşturmak için mumlarımızla buluştuk.

İSTANBUL'DA KAFELERDE HALİL SAVDA MUMU YANDI

Her yıl binlerce insan Uluslararası Af Örgütü'nün insan hakları için mektup yazma maratonuna katılarak 10 Aralık İnsan Hakları gününe damgasını vuruyor. Dünya çapından insanlar, bireylerin saygı görmesi, korunması ve ihtiyaçlarının karşılanmasını talep eden mektuplar yazıyor. Bu sayede insan hakları ihlaline maruz kalanlara desteklerini gösteriyor ve insanların hayatlarında gerçek bir değişim yaratmayı amaçlıyor.

Türkiye'nin bu yılki vakası vicdani retçi ve insan hakları savunucusu Halil Savda. Bu kapsamda İstanbul'da bize destek veren bazı mekanlara hem mumlarımızı hem de kartpostallarını bıraktık. Anadolu yakasında Karga bar, Avrupa yakasında ise Quit, Leyla, Peyote, La Jardin ve Yeşil Ev gibi mekanları ziyaret edenler, insan hakları adına yaktığımız ışıkları orada da görebildi.

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ ANKARA YEREL GRUBU UÇAN SÜPÜRGE'Yİ ZİYARET ETTİ

UAÖ Ankara grubu aktivistleri 3 Aralık 2011 tarihinde Uçan Süpürge ofisini ziyaret etti. Uçan Süpürge Genel Koordinatörü Sevna Somuncuoğlu gönüllülere 'kadın örgütleri arasındaki iletişimi ve etkileşimi arttırmak' amacıyla kurulan Uçan Süpürge'nin 16 yıl boyunca katettiği yolu aktardı. Demokraside Kadın İzleri, Köprüler Kuruyoruz, Kavşak gibi Uçan Süpürge projelerinin ve Uluslararası Kadın Filmleri Festivali'nin çıkış amaçları dile getirildi. Söyleşi boyunca kadın örgütleri odaklı iletişim ağları oluşturmayı ve kültür, sanat ve iletişim alanlarında kadınların etkinliklerini arttırmayı hedefleyen Uçan Süpürge'nin gelecekte hayata geçirmeyi planladığı çalışmalardan da bahsedildi. Söyleşi için Sevna Somuncuoğlu'na ve Uçan Süpürge ekibine teşekkür ediyoruz.

BOĞAZIÇI KİTAP GÜNLERİNDEYDİK

15 Eylül-21 Eylül 2011 tarihlerinde İstanbul Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen Boğaziçi Kitap Günleri'ne UÖA Yüz Yüze ekibi olarak katıldık. Fuarın bu seneki temasının olan "Göç" olması bizim için de mülteci hakları üzerine çalışmalarımızı anlatabilmemiz için önemliydi.

Her sene geleneksel olarak gerçekleştirilen ve her yıl farklı bir sorumluluk alanı belirleyen Boğaziçi Kitap Günleri'nde Uluslararası Af Örgütü'nün insan haklarını temel alan kampanyalarını aktarabilme fırsatı bulduk. Kitap Günleri, Goethe Enstitüsü, Türkiye Yazarlar Birliği ve sendikaların temsilcileri ve takipçileri ile görüşmelerimiz sayesinde ilerleyen yıllarda daha da geniş kitlelere Uluslararası Af Örgütü'nü aktarabilmek için bize önemli bir yol gösterdi.

Rock-A FESTİVALİNDEYDİK

Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi İstanbul gönüllüleri 5-6-7 Ağustos 2011 tarihlerinde İzmir, Selçuk Pamucak Sahili'nde Rock-A festivaline katıldılar. Üç gün süren festivalde stand açan gönüllülerimiz hem UAÖ'yü tanıttılar hem de Kadına Yönelik Şiddete Son kampanyası için el basma etkinliği düzenlediler. Yoğun ilgi gören standta işçi hakları için de yüzlerce imza toplandı.

BATMAN, MERSİN VE İSTANBUL SOKAKLARINI SÜSLEDİK

Uluslararası Af Örgütü'nün 50. yılı sebebiyle Batman, Mersin ve İstanbul'da billboardları afişlerimizle donattık. Farklı kampanyalara yönelik mesajlar içeren afişlerin tasarımı bizlere gönüllü destek veren ajansımız GREY Ajans tasarladı. Billboardlar yoğun ilgi gördü.

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ İÇİN HAREKETE GEÇ

Muhammed, yazdığı bir makaleden dolayı hapsedildi. Norma, kadın hakları için konuşması sebebiyle tehdit ediliyor. Su Su, hükümetine karşı protestodan hapsedildi. İnsan hakları ihlallerini ortaya çıkaran Natalia ise öldürüldü.

Onlar susturuluyor. Bizim onların yerine daha da yüksek sesle konuşmamız gerek. Uluslararası Af Örgütü ifade ve fikir özgürlüğü için çalışmalarına 1961 yılında başladı. Bu bizim ilk kampanyamızdı. Bu günlerde diğer birçok insan hakları sorunuyla ilgili de kampanya yapmamıza rağmen, ifade özgürlüğüne verdiğimiz önem hiç azalmadı.

Özgürce konuşma ve yazma hakkı her toplumun en temel unsuru olmalı. Bu, insanların topluma katılabilmelerinin ve hükümetlerin sorumlu tutulmasının temelidir. Her birimizin kendini yaratıcı bir şekilde ifade edebilmesini, bilgi edinebilmesini ve aynı fikirde olmadığı konuları sorgulamasını sağlar.

Bu sene dokuz kişi ve grup adına harekete geçeceğiz. Onların hikayeleri ülkelerindeki, çapı her geçen gün genişleyen baskının en açık göstergeleri. Hükümetleri bu insanların haklarını korumaya çağırıyoruz, onlara böylece tüm vatandaşlarının haklarını korumalarını söylüyor, bunu gerçekleştirene kadar da kadar onları rahat bırakmayacağımızı hatırlatıyoruz.

Ne kadar çok kişi bize katılırsa, o kadar başarılı oluruz. Bu kadar basit.

© Private

edin. Onların saldırılardan korunmasını ve Kolombiya'daki yetkililerin dokunulmazlığının kaldırılmasını istiyoruz.

San José de Apartadó

Bariş Topluluğu Kolombiya'daki silahlı çatışmanın içine katılmayı reddediyor. Bu nedenle, tüm taraflardan düşmanlık görmekteler. 170'in üstünde toplum üyesi ya öldürüldü ya da zorla kaybedildi, bazıları cinsel tacize uğradı ya da tehdit edildi. Bize katılın – Bariş Topluluğu ile birlik olarak adalete ulaşmalarını talep

Norma Kruz

Guatemalalı bir insan hakları savunucusu. Kadına karşı şiddet vakalarını belgeliyor ve adalet için çalışıyor.

Faaliyetleri sonucu Norma birçok ölüm tehdidi aldı. Planımız mümkün olduğunca çok insanın Guatemala yetkililerine mektup yazıp tehditlerin araştırılmasını ve durdurulmasını istemelerini sağlamak.

© Fundación Sobrevivientes

Muhammed Sadik Kubadvand

İran'daki Kürt nüfusunun haklarını savunmak için yazdığı makalelerden dolayı 11 yıllık hapis cezasını çekiyor. Hükümete onu hemen ve koşulsuz serbest bırakmalarını söyleyelim.

© DW

1973

- 🌐 Brezilyalı siyasi mahkum Luiz Basilio Rossi (sağda) için ilk acil eylem başlatılır.
- 🌐 Vietnam'da ateşkes anlaşması yapılır. General Augusto Pinochet askeri darbe ile Şili'nin başına geçer.

© Amnesty International

1974

- 🌐 Uluslararası Af Örgütü Şili'deki siyasi baskı, idamlar ve işkence üzerine raporunu yayımlar. Uluslararası Af Örgütü Uluslararası Yürütme Kurulu Başkanı, Sean McBride, Nobel Barış Ödülü'nü kazanır. Türkiye'den Mümtaz Soysal (sağda) Uluslararası Yürütme Komitesi'ne seçilen ilk eski düşünce mahkumu olur.
- 🌐 ABD Başkanı Richard Nixon, Watergate skandalından sonra istifa eder. Portekiz ve Yunanistan diktatörlükleri çöker.

© Amnesty International

© AAPB

Su Su Nway Myanmar'da gözden uzak bir cezaevinde hükümet karşıtı protestolarda yer aldığı için sekiz buçuk yıllık hapis cezası çekiyor. Uzun dönemli planımız serbest bırakılmasını sağlamak, fakat önümüzdeki yıl evine yakın bir hapishaneye aktarılmasını, ailesini daha sık görmesini ve tıbbi tedavi görebilmesini sağlamaya çalışacağız.

© Private

Abuzar Al Amin günlük bir gazete için yazdığı makalelerden dolayı Sudan'da beş yıl hapis cezasına çarptırıldı. Sudan hükümetine temyiz davası hakkında bir karar alması ve Al Amin'i serbest bırakması gerektiği söylemeliyiz. Aynı zamanda ailesine yazıp onlara yanlarında olduğumuzu göstermeliyiz.

Kuzey Kore'de **Yodok Siyasi Tutuklu Kampı'nın** on binlerce tutuklusunu tehlikeli koşullar altında çalışmak zorunda. Tutukluların aileleri de çoğu zaman gözaltına alınıyor ve hapishanede doğan çocuklar hayatları boyunca orada kalabiliyor. Beraber olursak bu kampın uluslararası tanınırlığını artırır ve temelli kapanmasını sağlayabiliriz. (Sağda: tutuklu Shin Sook-Ja ve kızları).

© Private

Türkiye'de vicdani retçilere desteğini beyan etmesinden dolayı **Halil Savda'nın** hapsi isteniyor. Planımız ona dayanışma mektubu yollamak ve Türkiye Hükümetini vicdani retçilere destek yazılarının ve konuşmalarının özgürce yapılabilmesini sağlamaya çağırmak.

© Vedat Yıldız

© Amnesty International

Natalia Estemirova, Çeçenistan ve Kuzey Kafkas bölgelerinde çalışan lider insan hakları aktivisti. 2009'un Temmuz ayında kaçırılmış ve öldürülmüştü. Hükümeti Estemirova'nın öldürülmesini araştırma ve sorumluları mahkemeye çıkarma çağrımıza katılın.

© Amnesty International

WOZA (Zimbabweli Kadınlar Ayaklanın) Zimbabwe'de bir kadınlar için çalışan bir toplumsal adalet hareketi. Üyeleri barışçıl protestolar sırasında tekrar tekrar tutuklandı ve polis tarafından kötü muameleye maruz bırakıldı. Yetkililere göndereceğimiz mektuplarla ve birlik mesajlarıyla WOZA üyelerinin ve Zimbabwe'deki diğer insan hakları savunucularının özgürce gösteri yapmalarını sağlayabiliriz. (Üstte: WOZA lideri Jenni Williams)

1975

🌐 Uluslararası Af Örgütü'nün artık 33 ülkede 1592 grubu ve 65 ülkede 70,000'in üzerinde üyesi vardır.

🌐 BM oybirliği ile İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı ve Onur Kırıcı Muamele veya Cezalandırmalara Karşı Sözleşme'yi onaylar. General Francisco Franco İspanya'da ölür. Kızıl Khmerler Kamboçya'da iktidarı ele geçirir.

Design © Geert Setola

1976

🌐 Uruguay'da işkenceye karşı dünya çapında bir kampanya başlatılır. Kasım'da Uluslararası Af Örgütü 16 ülkede toplam 167 sendikanın tutuklu olduğunu açıklar.

🌐 Çin'de Mao Tse-Tung ölür, bu Kültür Devrimi'nin sonunu işaret eder.

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ TÜRKİYE MASASI AÇIKLAMALARI

Uluslararası Af Örgütü'nün çalışma ilkeleri uyarınca, Türkiye'de yaşanan ihlal vakaları ile ilgili açıklama, raporlama ve acil eylem çağrıları Londra'da bulunan Türkiye Masası tarafından yapılmaktadır. Ağustos-Aralık 2011 tarihleri arasında Türkiye'de yaşanan hak ihlalleriyle ilgili Türkiye Masası araştırmacıları tarafından aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır. Türkiye'de yaşanan ihlal vakaları ile ilgili bildirimde bulunmak ve Uluslararası Sekreteryada faaliyet yürüten Türkiye Masası'yla iletişime geçmek için turkey@amnesty.org adresine yazabilirsiniz.

TÜRKİYE, İSTANBUL'DAKİ ZORLA TAHLİYELERİ DURDURMASI İÇİN UYARILDI

18 Temmuz 2011

Uluslararası Af Örgütü, yaptığı açıklamada, "Türkiye yetkilileri, İstanbul'un merkezinde yaşayan korunmasız bazı ailelerin şimdiden evsiz kalmasına yol açan acımasız zorla tahliyeleri durdurmalı" dedi.

İstanbul'un Tarlabası Mahallesi'ndeki onlarca aile, kentsel dönüşüm projesinin sonucu olarak evlerinden zorla tahliye edilmeyle karşı karşıya. Bu aileler, Uluslararası Af Örgütü'ne, Beyoğlu Belediyesi ve kolluk kuvvetleri tarafından tehdit edildiklerini ve kendilerine gözdağı verildiğini belirtti. Bazı durumlarda, söz konusu yetkililer, bu kişileri tahliye tebliğlerini okumadan imzalamaya zorlamışlar ya da bu belgeleri imzalamamaları halinde derhal tahliye edileceklerini söylemişlerdir.

Bazı bölge sakinleri şimdiden tahliye edilmiştir. 24 Haziran tarihinde yalnız yaşayan bir anne olan Besra, hastanedeki annesini ziyareti sonrasında evine döndüğünde, evinin kapısının kırıldığını görmüştür. Yetkililer eşyalarını sokağa atarak, Besra'yı evini derhal boşaltmaya zorladı. Mahallege yaşayan ailelerin arasında, Romanlar, 1990'lı yıllarda Türkiye'nin güneydoğusunda bulunan köylerinden zorla yerinden edildikten sonra Tarlabası'na yerleşen Kürtler ve trans kadınlar bulunmaktadır. Tahliye tehdidi altında olan bu aileler, halihazırda barınma konusunda ciddi güçlüklerle karşı karşıya.

Uluslararası Af Örgütü Türkiye araştırmacısı Andrew Gardner, "Beyoğlu Belediyesi yetkilileri yürürlükteki zorla tahliyeleri derhal askıya almalı ve uluslararası insan hakları standartları uyarınca koruma sağlanana kadar tahliyeleri durdurmalıdır" dedi.

"Tahliye ile karşı karşıya olan pek çok kişiye yeterli bir mühlet verilmemiştir. Bu insanlara danışılmamış, yasal hakları konusunda bilgilendirilmemiş veya uygun alternatif barınma imkanı ya da zararlarının tazmini teklif edilmemiştir. Söz konusu durum, bu insanların haklarının bir ihlalidir. Ayrıca taciz iddiaları ile ilgili olarak da kamu görevlileri hakkında bir soruşturma başlatılmalıdır."

Uluslararası Af Örgütü'nün görüştüğü 60 yaşındaki engelli ve işsiz bir Tarlabası sakini, okumasına izin verilmeyen bir tahliye emrini imzalamaya zorlandığını söylemiştir. Her ne kadar komşularının araya girmesi ile tahliyesi, polis tarafından, 18 Temmuz'a ertelenmişse de, bu kişiye makul bir alternatif barınma imkanı sağlanmamıştır.

Kendilerine yetkililer tarafından resmi bir açıklama yapılmamış olsa da, mahalle sakinleri Uluslararası Af Örgütü'ne, yetkililer tarafından kendilerine önerilen tek alternatif barınma imkanının, toplu taşıma ile iki saatte ulaşılabilen, İstanbul'un dış mahallelerinde bulunduğunu söyledi. Çok düşük maaşlarla çalışan çoğu ve çoğu Tarlabası'nda yaşayan bireyler, bu konuları çok pahalı bulmakta ve İstanbul'un merkezindeki işleri için yol masraflarını karşılayamayacak durumda.

Uluslararası Af Örgütü, Beyoğlu Belediye Başkanı Ahmet Mısbah Demircan ile geçtiğimiz ay yaptığı görüşmede, Tarlabası'nda yapılan zorla tahliyeler konusundaki kaygılarını ve Belediye'nin Uluslararası Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi uyarınca yükümlülüklerini ilettiler. Belediye başkanı, yetkililer tarafından, kentsel dönüşüm projesinin, trans kadınlar gibi risk altındaki gruplara yönelik etkisine dair bir değerlendirme yapılmadığını teyit etti.

Gardner "Beyoğlu'ndaki yetkililer, trans kadınlar gibi risk altındaki grupların haklarına koruma sağlamak yerine yeterli barınma haklarını ihlal etmektedirler" dedi.

15 Temmuz'da Uluslararası Af Örgütü, üyelerine konu ile ilgili bir acil eylem çağrısında bulundu. Çağrıda, Beyoğlu Belediye başkanına zorla tahliyeleri derhal durdurma ve uluslararası insan hakları standartları uyarınca korumalar sağlanana kadar tahliyeleri gerçekleştirilmeme uyarısı yapılması istendi.

* Acil eylem çağrısına <http://www.acileylem.org/#/tehdit-altinda/threat#122/detay> adresinden ulaşabilirsiniz.

TÜRKİYE, 1951 CENEVRE SÖZLEŞMESİNİ SINIRLAMA OLMADAN UYGULAMALIDIR

28 Temmuz 2011

Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Cenevre Sözleşmesi, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda 1950 tarihinde kabul edilmiş, 28 Temmuz 1951 tarihinde imzalanmış ve 22 Nisan 1954 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Türkiye sözleşmeyi 29 Ağustos 1961 tarihinde, 359 sayılı kanunla onaylamıştır.

Sözleşme mülteci tanımını "1951 yılından önce ve Avrupa'da meydana gelen olaylar" şartlarıyla sınırlamıştır.

1967 yılında, 1951 sonrasındaki dönemde meydana gelen olaylar sonucunda da mültecilere koruma sağlanmasının gerektiği kabul edilmiş, Mültecilerin Hukuki Statüsüne Dair 1967 Protokolü kabul edilerek Cenevre Sözleşmesi'nin tarih sınırlaması Protokol'e taraf ülkeler için kaldırılmıştır. Cenevre Sözleşmesi'ne taraf olan Türkiye, 1967 Protokolü'nü 1 Temmuz 1968 tarihinde onaylamış ancak Cenevre Sözleşmesi ile düzenlenen coğrafi sınırlama ilkesini sürdürmeyi seçmiştir. Türkiye şu anda Avrupalı ve Avrupalı olmayan mülteciler arasında bu ayrımı etkin bir şekilde uygulayan tek ülkedir.(1)

Bu nedenle Türkiye sadece Avrupa Konseyi üyesi ülke vatandaşlarına mülteci statüsü verebilmektedir. Avrupa Konseyi üyesi olmayan ülkelere gelen kişilere "geçici sığınma" imkanı tanımaktadır. Türkiye şimdiye kadar 27'si Yunanistan, altısı Bulgaristan, altısı Sırbistan-Karadağ, üçü Azerbaycan ve birde Arnavutluk vatandaşı olan toplam 43 kişiyi mülteci olarak kabul etmiştir.(2) Irak, İran, Afganistan, Suriye ve Somali başta olmak üzere Avrupa Komisyonu üyesi olmayan birçok ülkeden her yıl binlerce kişi Türkiye'ye sığınmak zorunda kalmaktadır. Türkiye sözleşmeyi coğrafi sınırlama ile uyguladığı için Avrupa dışından gelenlere geçici ikamet izni vererek, bu kişileri Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği aracılığıyla mülteci kabul eden ABD, Kanada, Avusturya gibi ülkelere yerleştirmeye çalışmaktadır.

Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Thomas Hammarberg'in 28 Haziran 2009 tarihinde Türkiye'yi ziyareti sonrasında hazırlanmış olduğu raporda Türkiye'yi sözleşmede yer alan coğrafi sınırlamayı en yakın zamanda kaldırmaya davet etmiş; sığınmacı ve mülteci tanımlarının, yerel bağlamda, uluslararası standartlarla uyumlu hale getirilmesini önermiştir.(3)

Ayrıca TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Temmuz 2010 tarihinde yayımladığı raporda Türkiye'nin uygulamakta olduğu coğrafi kısıtlamayı herhangi bir gerekçeye bağlamadan kaldırması gerektiğini belirtmişti.(4)

Türkiye'nin sözleşmeye uyguladığı coğrafi sınırlandırılma bir çok ulusal ve uluslararası insan hakları örgütünün eleştirdiği bir konu olmuş ve Türkiye'nin mülteci tanımı yaparken Avrupalı ve Avrupalı olmayanlar arasındaki ayrımı kaldırmamasını önermiştir.

Bugün 60. yılına giren Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Cenevre Sözleşmesi halen ülkelerinde çeşitli nedenlerle maruz kaldıkları zulüm nedeni ile başka ülkelere sığınan kişileri yani mültecileri koruyan en önemli uluslararası sözleşmedir.

Türkiye'nin sözleşmeye koyduğu coğrafi sınırlamayı kaldırarak için herhangi bir hazırlığı olmadığı gözlemlenmektedir. İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan "Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu" taslağı da bu sınırlama çerçevesinde tasarlanmıştır.

Türkiye'nin, 60. yılına giren Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Cenevre Sözleşmesi'ne koymuş olduğu coğrafi sınırlamayı kaldırılması Türkiye'ye sığınan mültecilerin korunması için önemli bir adım olacaktır.

(1) Uluslararası Af Örgütü'nün "İki Arada Bir Derede: Türkiye'deki Mültecilere Koruma Sağlanıyor" başlıklı raporu <http://www.amnesty.org.tr/ai/node/986>

(2) TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'nun "Türkiye'de bulunan mülteciler, sığınmacılar ve yasa dışı göçmenlerin sorunlarını inceleme raporu" http://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/belge/gocmen_raporu.pdf

(3) Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Thomas Hammarberg'in 28 Haziran-3 Temmuz 2009 tarihleri arasında Türkiye'yi ziyaretini müteakiben hazırladığı rapor <http://www.amnesty.org.tr/ai/node/1472>

(4) TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'nun "Türkiye'de bulunan mülteciler, sığınmacılar ve yasa dışı göçmenlerin sorunlarını inceleme raporu" http://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/belge/gocmen_raporu.pdf

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ SIVİLLERE YÖNELİK SALDIRILARI KINADI

22 Eylül 2011

Uluslararası Af Örgütü 20 Eylül günü başkent Ankara'da sivilleri hedeflediği düşünülen bombalı saldırıyı şiddetle kınadı. Alınan haberlere göre, Ankara'nın Kızılay semtinde işlek ve merkezi caddelerden birine park edilmiş bir arabanın içindeki bombanın patlamasının ardından üç kişi öldü ve 34 kişi yaralandı. Sivilleri hedefleyen bu tür saldırılar hiçbir koşulda meşru görülemez ve uluslararası hukukun en temel ilkelerini ihlal etmektedir.

Saldırı henüz herhangi bir grup tarafından üstlenilmedi. Devlet yetkilileri yaptıkları açıklamalarda silahlı PKK'ni suçlarken, örgüt bu suçlamaları reddetti.

Aynı gün, Türkiye'nin güneydoğusunda bulunan Siirt'te bir polis okulunun yakınında sivilleri taşıyan bir araca saldırı düzenlendi. Saldırı sonucunda dört kişi öldü ve iki kişi yaralandı. Saldırı herhangi bir grup üstlenmezken, konu ile ilgili yapılan haberler PKK'yi sorumlu tutmaktadır. Uluslararası Af Örgütü, uluslararası insancıl hukuku ihlal eden ve sivillerin ölümüne neden olan bu tür ayırım yapmayan saldırıları kınamaktadır.

Uluslararası Af Örgütü sivillere yönelik saldırıların bir an önce son bulması çağrısında bulunmaktadır. Yetkililer derhal kapsamlı ve bağımsız soruşturma başlatmalı ve sorumluları uluslararası insan hakları standartlarına uygun bir şekilde adalet önüne çıkarmalıdır.

TÜRKİYE HRANT DINK CİNAYETİ DAVASINDA SORUŞTURMALARINI DERİNLEŞTİRMEYE DEVAM ETMELİDİR

29 Temmuz 2011

Gazeteci ve insan hakları aktivisti Hrant Dink'in 2007 yılındaki cinayetini gerçekleştirmek suçundan bir kişinin yaklaşık 23 yıla mahkûm edilmesinin ardından; Uluslararası Af Örgütü bir kez daha Türkiye Cumhuriyeti yetkililerini, bu cinayette devlet görevlilerinin gerçekleştirdikleri iddia edilen ihlal ve ihmalleri araştırmaya çağırıyor.

Pazartesi günü, Oğün Samast İstanbul Çocuk Ağır Ceza Mahkemesi tarafından mahkûm edildi. Samast, başlangıçta müebbet hapis cezasına çarptırıldı; ancak cinayet sırasında reşit olmadığı için cezası hafifletildi. Cinayet ile ilişkisi olan diğer 18 kişinin davası sürüyor.

Uluslararası Af Örgütü Türkiye araştırmacısı Andrew Gardner, "Oğün Samast'ın cezalandırılması iyi haber olsa da, o Hrant Dink cinayetinin sorumlularından sadece biri. Yetkililer, cinayetin perde arkasındaki tümünü araştırmalı ve sorumluların hepsini, pozisyonları ne kadar güçlü olursa olsun, adalet önüne çıkarmalıdır" dedi.

"Hrant Dink'in Türkiyeli Ermenilerin kimlikleri konusunda yazdıklarından dolayı Türkiye Cumhuriyeti yetkililerince yargılanmasının arkasından cinayet gerçekleşti. Görünen o ki, cinayet Türkiye'nin kanun uygulayıcı kurumları içindeki unsurlarının sessiz rızası ile işlenmiştir. Bu cezasız bırakılmamalıdır."

2010 Eylül ayında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Türkiye Cumhuriyeti yetkililerinin, Hrant Dink cinayetinin gerçekleşmesini önleyebilecek istihbaratı değerlendirmediklerine ve devlet görevlilerinin cinayetteki rollerini araştırmakta başarısız olduklarına hükmetti.

Haziran 2011'de Albay Ali Öz ve diğer yedi askeri personel, Hrant Dink'i öldürme planına dair aldıkları istihbaratı bildirmedikleri gerekçesi ile ihmalen suçlu bulundular. Bu bilgi cinayeti engelleyebilirdi.

Türkiyeli bir Ermeni olan Hrant Dink 19 Ocak 2007 tarihinde öldürüldü. Agos Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni ve Zaman Gazetesi yazarı Hrant Dink İstanbul'da Agos'un önünde vuruldu.

Haziran 2011'de her ikisi de Agos gazetesi yazarı olan Etyen Mahçupyan ve Baskın Oran ölüm tehditleri aldılar. Benzer tehditler 2004'ten bu yana sürerken, konuyla ilgili henüz kimse yargılanmadı.

Hrant Dink, Ermeni kimliği konuları ve 1915 Ermeni katliamına dair resmi tarih söylemleri konusunda Türkiye Cumhuriyeti hükümetine yönelik eleştirileriyle biliniyor. Fikirlerini dile getirdiği için hakkında birçok kez dava açıldı.

2005'te, Türkiyeli Ermenilerin kimlikleri hakkında yazdığı bir yazı ile ilgili "Türklüğü aşağılamak" suçundan altı ay hapis cezasına mahkûm oldu.

Türkiye'de Hrant Dink gibi başkaları da ifade özgürlüğünü ihlal eden ve farkı düşünceleri mahkûm eden yasalarda yargılanmaktalar.

Bu yıl Mart ayında sekiz gazeteci; aşırı milliyetçi ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile ilişkisi olduğu iddia edilen Ergenekon'un üyesi oldukları gerekçesi ile tutuklandılar.

Bu sekiz gazeteciden ikisi, Ahmet Şık ve Nedim Şener, devlet kurumlarının insan hakları ihlallerini ortaya çıkarmakla tanınan araştırmacı gazeteciler. Terör örgütü üyesi olmak suçundan tutuklu olarak yargılanıyorlar.

Konuyla ilgili Gardner, "Türkiye Cumhuriyeti yetkilileri muhalif seslerin yasalara veya şiddet tehditleriyle susturulmasını sağlamak için harekete geçmeli" dedi ve ekledi "Türkiye'deki insanlar, öldürülme veya tutuklanma korkusu olmadan, düşüncelerini ifade etmekte özgür olmalı."

TÜRKİYE: POLİSİN KÖTÜ MUAMELESİNE UĞRADIKLARINI İDDİA EDEN AKTİVİSTLER 'POLİSE HAKARETTEN' MAHKÛM EDİLDİ

3 Kasım 2011

Uluslararası Af Örgütü, Türkiye yetkililerine, 2010 yılı Haziran ayında 'polise mukavemet', 'hakaret' ve 'kamu malına zarar vermek' suçlamaları ile yargılanan Ankara'daki lezbiyen, gey, biseksüel ve trans dayanışma derneği Pembe Hayat üyesi üç aktivistin mahkûm edilmelerinden derin kaygı duyduğunu belirten bir mektup gönderdi.

Mahkûmiyet kararı, trans kadınlara yönelik polis tacizinin devam ettiği ve LGBT hakları aktivistlerinin hedef alındığı bir ortamda verildi. Uluslararası Af Örgütü polis tarafından kötü muameleye maruz kaldığını iddia eden kişiler hakkında rutin bir şekilde dava açılıyor olmasından kaygı duymaktadır.

Haklarındaki üç suçlamanın da görüldüğü dava, 26 Ekim 2011 tarihinde Ankara 15. Asliye Ceza Mahkemesi'nde karara bağlandı. Aktivistlerden Selay Tunç, 'polise mukavemet'ten altı ay hapis cezasına mahkûm edildi. Naz Güdümen, 'polise hakaret'ten bir yıl, 'polise mukavemet'ten ise ek olarak altı ay hapis cezasına mahkûm edildi. Pembe Hayat derneğinin kurucularından Buse Kılıçkaya, 'polise mukavemet' etmekten beş ay hapis cezasına mahkûm edilirken, 'kamu malına zarar vermek' suçlamasından ise beraat etti. Mahkeme Selay Tunç ve Naz Güdümen hakkında verilen cezaların ertelenmesine karar verdi. Ancak önümüzdeki beş yıl içinde başka herhangi bir suçtan hüküm giyerlerse, aldıkları her iki ceza da çekmek zorunda kalacaklar. Yargıtay'ın Buse Kılıçkaya'nın cezasını onaması durumunda, daha önce aldığı bir cezadan dolayı hapse gönderilecek.

Mahkûmiyet kararının verildiği dava, 19 Haziran 2010 tarihinde Türkiye'nin başkenti Ankara'da aktivistler bir araç içinde seyir halindeyken, polis tarafından durdurulması vakası üzerine açılmıştı. Arabayı durdurmaları istendikten sonra, aktivistler arabadan çekilerek çıkarıldıklarını ve ardından polis tarafından kötü muameleye maruz kaldıklarını ve keyfi olarak gözaltına alındıklarını iddia etmişlerdir. Bu vaka, 2010 yılı Mayıs ayında yaşanan iki aktivistin polis tarafından yakalanarak kötü muameleye maruz kaldıkları benzer bir vakanın ardından yaşandı. Her iki vakada da aktivistler suç duyurusunda bulunurken, polis memurları hakkında herhangi bir dava açılmadı.

Mayıs ayında yaşanan olayla ilgili olarak aktivistlere karşı bir kamu davası açılmıştı. Ancak, hâkim aktivistlerin bir suç işlediklerine dair herhangi bir kanıt olmadığını belirterek davada takipsizlik kararı vermişti.

Bu tür uygulamalara karşı, Uluslararası Af Örgütü Türkiye yetkililerini, sıklıkla trans kadınları taciz etmek amacıyla kullanılan Kabahatler Kanunu ve Trafik Kanunu uyarınca verilen cezaları, söz konusu kanunların ayrımcı bir şekilde kullanılmasını engelleyecek önlemler alınmaya kadar durdurulmaya çağırılmıştı. Örgüt, aynı zamanda, yetkilileri, trans bireylerin kolluk kuvvetlerine karşı şikâyetinde bulunmalarını engellemek amacıyla haklarında karşı cezalar verilmemesini sağlamaya çağırılmıştı.

Pembe Hayat aktivistlerinin mahkûmiyetlerine ilişkin olarak, Uluslararası Af Örgütü yetkilileri, polisin kötü muamelede bulunduğu iddiaları da dâhil, söz konusu cezaların verilmesine neden olan olayın yeniden incelenmesi ve sorumluların yargı önüne çıkarılması için çağrı yapmaktadır.

*Uluslararası Af Örgütü'nün 'Ne bir hastalık ne de bir suç – Türkiye'de lezbiyen, gey, biseksüel ve trans bireyler eşitlik istiyor' (İndeks 44/001/2011) başlıklı raporuna aşağıdaki adresten ulaşabilirsiniz. <http://www.amnesty.org/en/library/info/EUR44/001/2011/en>

TÜRKİYE: KCK TUTUKLAMALARI İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ KAYGILARINI DERİNLEŞTİRİYOR

15 Kasım 2011

1 Kasım 2011 günü, İstanbul'da bir mahkeme çok sayıda kişinin yargılandığı, süregiden bir dava kapsamında, silahlı PKK ile ilişkili bir örgüt olan Kürdistan Topuluklar Birliği'ne (KCK) üye oldukları iddiasıyla 44 kişinin tutuklu yargılanmalarına karar verdi.

Uluslararası Af Örgütü, Adalet Bakanlığı'na tutuklamalar ile ilgili kaygılarını içeren bir mektup gönderdi. Tutuklananlar arasında yazar, yayımcı ve insan hakları savunucusu Ragıp Zarakolu ve Profesör Büşra Ersanlı da bulunmaktadır. Söz konusu iki kişinin tutuklanmaları için gösterilen tek gerekçenin, Barış ve Demokrasi Partisi'ne (BDP) bağlı Siyaset Akademisi'nde yaptıkları konuşmalar ve akademik çalışmaları olması özellikle ciddi kaygılara yol açmaktadır.

Ragıp Zarakolu, Profesör Büşra Ersanlı ve tutuklanan diğer 42 kişi, Türkiye'nin sorunlu görülen terörle mücadele mevzuatı uyarınca, 'terör örgütüne üyelik' suçlamasıyla yargılanmaktadır. Bu tutuklamalar 2009 yılından bu yana devam eden ve büyük bir çoğunluğu, Türkiye'de yasal olarak tanınan siyasi bir parti olan BDP'nin temsilcileri ya da aktivistleri olan binlerce kişiyi hedefleyen tutuklamalar silsilesinin en sonucusuydu. Yüzlerce kişi uzun süredir tutuklu yargılanmakta ve davanın sonucunu beklemektedir.

Savcı tarafından yapılan sorgulama tutanaklarının gösterdiği kadarıyla hem Ragıp Zarakolu'na hem de Büşra Ersanlı'ya Siyaset Akademisi'ne katılmaları ile ilgili sorular sorulmuştur. Büşra Ersanlı'ya ayrıca katıldığı çeşitli akademik toplantılarda aldığı notlara ilişkin sorular sorulurken, Ragıp Zarakolu da kendi yazdığı ya da yayıma hazırladığı kitap taslakları hakkında sorgulanmıştır.

Uluslararası Af Örgütü Ragıp Zarakolu ve Büşra Ersanlı'nın, elde kendilerini KCK ile ya da herhangi bir terör suçu ile ilişkilendiren somut bir delil olmamasına rağmen, tutuklu yargılanmalarından kaygı duymaktadır.

Uluslararası Af Örgütü, uzun bir süredir Türkiye'nin terörle mücadele mevzuatı ve bu mevzuatın uygulanması ile ilgili de kaygılar taşımaktadır. Yasada terörizmin tanımı fazlasıyla geniş, muğlak ve ayrıca uluslararası insan hakları hukukunun gerektirdiği yasal kesinlikten yoksun bir şekilde yapılmaktadır. Temel olarak, terörizm, kullanılan taktikler üzerinden değil, sahip olunan siyasi amaçlar üzerinden tanımlanmaktadır.(1) Terör örgütü üyesi olma suçunu düzenleyen maddeler de kötüye kullanılabilir. Kişiler, bir "örgüt adına suç işlemeleri" durumunda, o örgütün üyesi olmaksızın terör örgütü üyeliğinden suçlu bulunabilmektedirler.

Uluslararası Af Örgütü, Türkiye makamlarına terörle mücadele mevzuatı üzerinden yaşanan adil olmayan yargılamaları engellemeye ve bunun için terörizm tanımını uluslararası standart ve normlarla ve yasallık ile yasal kesinlik ilkelerine uygun bir şekilde belirlemeye çağırmaktadır.

Türkiye makamları terörle mücadele mevzuatı altında açılan tüm mevcut soruşturmalarda derhal gözden geçirmeli ve hâkim ve savcılara uluslararası insan hakları kanunları ve standartlarının bu bağlamda nasıl uygulanacağına dair kılavuzlar göndermelidir.

Uluslararası Af Örgütü, Türkiye yetkililerini terörle mücadele mevzuatı uyarınca tutuklanan Ragıp Zarakolu, Büşra Ersanlı ve diğer kişileri, yasaklanması insan hakları hukukunu ihlal etmeyecek herhangi bir fiil ile bağlantılarını gösteren güvenilir bir delil sunmadığı takdirde derhal serbest bırakmaya çağırmaktadır.

(1) Türkiye yasalarındaki terörizm tanımıyla ilgili ayrıntı için: Uluslararası Af Örgütü'nün Türkiye: Çocuk Hakları Evrenseldir; Türkiye, çocukların terörle mücadele yasaları altında adil olmayan yargılamalarına son vermeli (İndeks: 44/011/2010), sf. 15

TÜRKİYE'DEKİ TRANS AKTİVİSTLERİ DİNLIYORUZ

“Trans, Onurlu ve Türkiyeli”

“Trans, Onurlu ve Türkiyeli: Sosyal Adalet İçin Sanatsal Bir Müdahale” isimli proje, Güney Afrikalı sanatçı Gabrielle Le Roux tarafından tasarlanmış, portre çizim, video prodüksiyon ve kitaptan oluşan, İstanbul ve Ankara merkezli devam eden alternatif bir sanat çalışması.

Proje, Türkiye’de yaşayan trans bireylerin yaşadıkları hak ihlallerine dikkati çekmek ve trans aktivistlerin yaşam hikayelerinin görünürlüğünü arttırmak amacıyla gerçekleştirilen bir sanat çalışması. Çalışma kapsamında, Türkiye’de yaşayan ve insan hakları savunuculuğu yapan trans aktivistlerin portreleri çizildi ve onlardan portrelerinin üzerine istediklerini yazmaları talep edildi. Portresi çizilen aktivistlerle video röportajlar yapıldı ve kendileri ile yapılan röportajların deşifreleri üzerinden Türkçe-İngilizce bir kitap hazırlandı.

Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi’nin LGBT çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen projede İstanbul, Ankara, İzmir, Eskişehir ve Diyarbakır’dan toplam 18 trans insan hakları savunucusunun portreleri Gabrielle Le Roux tarafından çizildi. Ayrıca yapılan video çekimleri ve trans insan hakları savunucularının röportajlarından oluşan bir DVD de hazırlandı.

Proje kapsamındaki sergi 11 Kasım-5 Aralık 2011 tarihleri arasında İstanbul’da, Cezayir Apartmanı’nda 11:00 – 19:00 saatleri arasında ziyarete açık kaldı.

Sergi açılışı öncesinde 11 Kasım 2011 Cuma günü saat 18:00’de Cezayir Apartmanı’nda “Türkiye’deki Trans Haklarının Durumu” başlıklı bir panel düzenledik. Panelde Aras Güngör (Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği), Murat Çekiç (Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi), Şevval Kılıç (İstanbul LGBTT Dayanışma Derneği) ve Sanatçı Gabrielle Le Roux konuşma yaptı.

İstanbul’da açılan sergi, 16 Kasım 2011 günü saat 19:00’da da Ankara’da Cafe Roksan’da ziyaretçilerle buluştu. 16 - 30 Kasım tarihleri arasında Ankara’nın ilk kuir festivali KuirFest boyunca izlenen olan serginin açılışında sanatçı Gabrielle Le Roux ve projede yer alan trans insan hakları aktivistleri de bulundu. Sergi hem İstanbul’da hem de Ankara’da yoğun ilgiyle karşılandı.

İstanbul ve Ankara’da yapılan sergilerden sonra önümüzdeki dönemde serginin dünyanın çeşitli ülkelerinde gerçekleştirilmesi için çalışmalar yürütülüyor.

“Neft suçları ve ayrımcılık dolayısıyla yaşanan travmalar, insanın ertesi güne başlamasını çok zorlaştırıyor. Böyle bir motivasyonla yaşamaya çalışan insanların hayatını zorlaştırmak yerine artık kolaylaştırmakla mükellefsiniz bence, olmalıyız.”

Şevval Kılıç, İstanbul LGBTT Dayanışma Derneği kurucularından, insan hakları savunucusu.

“Değişmesi gereken bizleriz. Yani dünyayı şekillendiren insanlar.”

Buse Kılıçkaya, Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği yönetim kurulu üyesi, insan hakları savunucusu.

SANATÇI HAKKINDA

Gabrielle Le Roux, Londra, Cape Town, Karayipler, Amsterdam ve Kanarya Adaları’nda çalışmalarına devam etmekte olan bir sanatçı ve aynı zamanda bir insan hakları savunucusu.

Gerçekleştirdiği sanatsal çalışmalar, daha çok çalışmalarına konu olan kişilerin birinci ağızdan hikayeleri ile portre çizimlerinden oluşmaktadır. Gabrielle Le Roux, bu çalışmalarını bir nevi araştırma, belgeleme ve toplumsal konuları kamuoyuyla paylaşma olarak tanımlamaktadır. Le Roux, 1990’lar boyunca Güney Afrika’da kadın hakları ve cinsel sağlık konularında uluslararası insan hakları savunuculuğu yaparken, bir yandan da çeşitli toplumsal konulardaki sanatsal çalışmalarına devam etmiştir. Yaptığı ilk çalışma, Dominik Cumhuriyeti’nde yaşayan ve 100 yaşını aşmış 10 kadın ile gerçekleştirmiş olduğu portre çizim çalışmasıdır. Yaşlı kadınların hayat hikayeleri ile sorunlarına dair duyarlılık oluşturmak amacıyla gerçekleştirilen bu çalışma dünyanın çeşitli şehirlerinde sergilenme imkanı bul. Diğer bir çalışma, 10 Afrikalı trans insan hakları savunucusu ile gerçekleştirilen “Trans, Onurlu ve Afrikalı” adlı çalışmadır. Bu çalışma ile çeşitli sanat ve insan hakları çevrelerinde takdir toplayan Gabrielle Le Roux, Londra Docklands Müzesi, UNESCO Paris Müzesi ve Uluslararası Af Örgütü Amsterdam Sanat Merkezi gibi ilgi toplayan müzelerin yanında, alternatif sanat merkezleri, konferanslar ve karma sergi mekanlarında da çalışmalarını sergileme imkanı bulmuştur.

ACİL EYLEMLER

UA 301/11 FİLİSTİN - İSRAİL,

ZORLA TAHLİYELER

Kudüs bölgesinde Filistinli Bedevi çocuklara hizmet veren bir ilkokul, İsraili yerleşimcilerin orduya yıkım kararını gerçekleştirmesi için baskı yapmasından sonra yıkılma tehlikesi ile karşı karşıya. Okul, her an yıkılabilir. Bu gerçekleşirse, Arap Jahalin kaviminden 70

öğrenci okulsuz kalacak. Bölgedeki Bedevi evlerinin yıkımı ise yakın bir zamanda başlayacak. Jahalin adındaki okulunun yıkımı, eğitim hakkının ihlali olacak. Okulun yıkımına ilişkin bütün işlemlerin derhal durdurulması ve Khan al-Ahmar’daki evlerin ve hayvan barınaklarının yıkımı için alınan bütün kararların fesh edilmesi için çağrıda bulunuldu. Batı Şeria’daki C Bölgesi’nde yaşayan Bedevilerin zorla tahliye edilmeleri planlarının askıya alınması ve bu yerleşkelerde yaşayan İsrail vatandaşlarının oradan çıkarılmaları için atılan ilk adım olarak, İşgal altındaki Filistin topraklarındaki İsrail yerleşkeleri ve ilgili altyapıların inşa edilmelerinin ve genişletilmelerinin derhal durdurulması taleplerinde bulunuldu.

UA 289/11 İRAN - GÖZALTILAR

İranlı Azeri azınlık üyesi olan Abdollah Sadoughi de dahil 29 kişi 24 Ağustos günü İran’ın kuzeybatısında bulunan Tebriz şehrinde tutuklandı. Alınan bilgiye göre, tutuklanan 29 kişi, büyük bir tuz gölü olan Urmiye Gölü’ndeki suyun çekilmesi ile ilgili hükümetin müdahalede yetersiz kalması hakkında tartışmıştı ve iddialara göre göl hakkında yapılan bu tartışma yüzünden

tutuklandılar. Abdollah Sadoughi’nin kardeşi, abisinin tutuklandıktan sonra açlık grevine gittiğini ve ondan sonra mide kanaması geçirdiğini söyledi. Abdollah Sadoughi’nin sağlık durumu sürdürdüğü açlık grevinin ardından kötüleşti. İranlı yetkililere, sadece insan haklarını yasal bir şekilde kullandıkları için gözaltına alınan ve bu yüzden düşünce mahkumu olduklarına inanılan (ki bu durumda derhal ve koşulsuz serbest bırakılmaları gereken) Abdollah Sadoughi ve diğerleri hakkındaki endişelerimizi belirten, bütün gözaltına alınanlara derhal gerekli tıbbi tedavilerinin verilmesini sağlamaları için, işkence ve diğer kötü muamelelerden korunmaları ve avukatlarıyla ve aileleriyle görüşmelerine izin vermeleri için çağrıda bulunan mektuplar yazıldı. Ayrıca, İran yetkililerine, ifade, örgütlenme ve toplanma özgürlükleri üzerinde uygulanan hukuksuz kısıtlamaları kaldırmaları için de çağrıda bulunuldu.

UA 209/11 SURIYE - SURIYELİ, AKTİVİSTİN

SAĞLIĞI HAKKINDAKİ ENDİŞELER ARTIYOR

Suriyeli bir aktivist olan Anas al-Shogre, Baniyas şehrinde gösterilere önderlik ettiği ve çağrıda bulunduğu iddiasıyla tutuklandıktan beri Şam’da Devlet Güvenlik biriminde tecrit gözaltısında tutuluyor. Son gelen raporlara göre, al-Shogre’nin sağlık durumu çok kötü ve işkence veya diğer kötü muamelelere maruz kalmış olabilir. 23 yaşında bir üniversite öğrencisi olan Anas al-Shogre, 7 Mayıs

günü Baniyas şehrinde başlatılan güvenlik operasyonu sırasında saklanırken tutuklandı. Ailesine ve yerel insan hakları aktivistine göre, Anas al-Shogre’nin tutuklanması onun Baniyas’ta gösterilere önderlik etmesi ve çağrıda bulunmasıyla bağlantılı. Ayrıca bu durumun, BBC Arapça servisi gibi medya kuruluşlarına o şehirde Suriye yetkililerinin işlediği insan hakları ihlalleri hakkında rapor vermesiyle de bağlantılı olduğuna inanıyorlar. Uluslararası Af Örgütü, Anas al-Shogre’yi düşünce mahkumu olarak kabul ediyor, onun ifade ve örgütlenme özgürlüğünü barışçıl yollarla kullandığı için gözaltına alındığına inanıyor. Anas al-Shogre’nin Mayıs ayından beri tecrit gözaltısında tutulmasına ve Anas al-Shogre’nin alınan bilgilere göre işkence veya diğer kötü muamelelere maruz kaldığı için sağlığının kötü olduğuna dair endişelerimizi belirten ve olası zorla kaybedilme tehlikesini belirten mektuplar yetkililere gönderildi. Yetkililere, Anas al-Shogre’nin örgütlenme ve ifade özgürlüğü hakkını barışçıl bir şekilde kullandığı için tutuklanmasından dolayı kendisinin düşüncesini mahkumu olarak kabul edildiği belirtildi, bu yüzden derhal ve koşulsuz serbest bırakılması için çağrıda bulunuldu.

UA 34/11 GÜNEY KORE - MAHKEME**SENDİKACININ LEHİNE KARAR VERDİ**

Göçmenler Sendikası'nın Başkanı Michel Catuira, Kore yetkililerinin 15 Eylül günü sınırışı edilmesini yönünde alınan karara karşı temyize başvurmuştu. Seul İdari Mahkemesi, Kore Göçmenlik Servisi'nin Catuira'yı sınırışı etmek için göstermiş olduğu bu çabaları Güney Kore ve uluslararası insan hakları hukukuna aykırı buldu.

Kore Göçmenlik Servisi 30 Eylül günü bu kararın temyizi için başvurdu ve halen Michel Catuira'nın vizesini reddetmeye devam ediyor. Yetkililerden, İdari Mahkeme'nin aldığı karara karşı yapılan temyiz sonuçlanıncaya kadar Michel Catuira'nın vizesinin uzatmalarını sağlamalarını ve sınırışı kararını durdurmalarını talep edildi. Ayrıca, yetkililere, göçmen işçilerin sendikalarda yer almalarını engelleyen ya da caydırıcı bütün uygulamaları durdurmaları ve uluslararası ve ulusal hukuka uygun olarak Güney Kore'de yasal sendikal hakların tanınarak, göçmen işçilerin sendikada yer almalarını önleyen bütün engellerin derhal kaldırılması için çağrıda bulunuldu.

UA 268/11 SURIYE - SURIYELİ AKTİVİSTİN**GÖZALTINDAKİ ÖLÜMÜ**

26 yaşındaki Suriyeli aktivist Ghayath Mattar'ın 6 Eylül'de Suriye güvenlik güçleri tarafından tutuklanmasının ardından gözaltında öldüğü bildirildi. Cesedi 10 Eylül'de ailesine teslim edildi. Ghayath Mattar ile birlikte tutuklanan diğer dört aktivist de ağır tehlike altında. Suriye güvenlik güçleri Ghayath Mattar'ın cesedini, tutuklandıktan dört gün sonra, 10 Eylül'de ailesine teslim etti. Resmi ölüm nedeni "silahlı çeteler tarafından vurulma" olarak gösterildi. Ancak, vücudunda bereler ve kötü muamelenin diğer belirtileri vardı. Uluslararası Af Örgütü vücuttaki yaraları gösteren bir video filmi gördü. Ghayath Mattar Şam'ın dış mahallerinden Daraya'nın önde gelen aktivistlerindendi ve daha önce güvenlik güçlerinden ölüm tehditleri aldığını söylemişti. Hava Kuvvetleri İstihbarat birimleri tarafından, 6 Eylül'de gözaltına alındığı bildirildi ve güvenlik güçlerinin gözetiminde iken öldüğüne inanılıyor. (Nisan ayından beri 90'dan fazla gözaltında ölüm vakası bildirildi.)

Ölümü kendisi ile aynı zamanda gözaltına alınan ve ağır risk altındaki diğer dört aktivist ile ilgili kaygıları güçlendirdi. Dördünden de tutuklandıklarından beri haber alınmıyor ve nerede oldukları bilinmiyor. Suriye yetkililerine Ghayath Mattar'ın gözaltında ölümünden dolayı duyduğumuz derin kaygıyı belirten ve ölümünün sebebi ve koşullarına dair acil bağımsız bir soruşturmanın yapılması, sorumluların yargı önüne çıkarılması için çağrıda bulunan mektuplar gönderildi. Ayrıca, Suriye yetkililerinden gözaltındakilerin tutuklandıkları yerin belirlenmesini ve ailelerin avukatları ile bağlantıya geçmelerine izin verilmesini, ihtiyaçları olan tıbbi yardımın sağlanmasını ve olası işkence ve kötü muameleden korunmalarını talep eden mektuplar gönderildi.

UA 258/11 SURIYE - SURIYELİ BİR KADIN**GÖZALTINDA İŞKENCE GÖRDÜ**

Genç Suriyeli aktivist Hanadi Zahlout, 4 Ağustos günü Şam'da tutuklandığından beri bilinmeyen bir yerde tecrit gözaltısında tutuluyor. Hanadi Zahlout, işkence veya diğer kötü muamele görme riski altında. Uluslararası Af Örgütü, Zahlout'un zorla kaybedilme durumuyla karşılaşabileceğinden korkuyor. Hanadi Zahlout (29) kadın hakları aktivisti ve protestoları planlayan ve organize eden komitelerin ağı Yerel Koalisyon Komiteleri'ne üye. 4 Ağustos günü, Şam'da oturduğu eve yakın bir kafede tutuklanan bir grup gençten biriydi. Onlarla beraber tutuklanan ve daha sonra serbest bırakılan arkadaşına göre, Zahlout, Şam'daki al-Fayha'da Polis Güvenlik Departmanı'nda gözaltında kaldı. Aynı kaynağın iddiasına göre, Hanadi Zahlout'a siyasi aktivitelerini itiraf etmesi için, arkadaşına uygulanan işkence zorla izlettirildi. Uluslararası Af Örgütü onun düşünce mahkumu olarak kabul edilmesini ve derhal ve şartsız tahliyesi için çağrıda bulunuyor. Yetkililere, Hanadi Zahlout'un işkence ve diğer kötü muamelelerden korunmasının güvenceye alınması, ailesi ve kendi seçtiği avukatı ile derhal görüşürülmesi, gerekli tıbbi tedavinin sağlanması için çağrıda bulunan mektuplar gönderildi.

UA 253/11 SİRBİSTAN BELGRAT ONUR**YÜRÜYÜŞÜ İÇİN TARİH BELİRLENDİ**

Belgrat Onur Yürüyüşü organizatörleri, yürüyüşü 2 Ekim'de gerçekleştirmek istediklerini açıkladılar. Uluslararası Af Örgütü, LGBT bireylerinin ifade ve toplanma özgürlüğü haklarına Sırbistan hükümeti tarafından saygı gösterilemeyeceği endişesini taşıyor. Belgrat Onur Yürüyüşü organizatörleri, Sırbistan İçişleri Bakanlığı'ndan ve diğer yetkili bakanlıklardan yürüyüşün gerçekleşmesinin sağlanması için desteklerini istedi. İçişleri Bakanı, Ivica Dačić, Onur Yürüyüşü sırasında doğabilecek güvenlik riskleri hakkında endişesini belirtti ve Cumhurbaşkanı,

Belgrat Belediye Başkanı ve Belediye Meclisi de dahil bütün Sırbistan hükümet yetkililerden destek istedi. Uluslararası Af Örgütü, özellikle 2010 yılında yapılan Belgrat Onur Yürüyüşü sırasında lezbiyen, gey, biseksüel ve trans bireylerin ve grupların (LGBT) ifade özgürlükleri haklarının güvence altına alınması gibi İçişleri Bakanlığı ve Belgrat polisi tarafından atılan adımları onurlu karşıyor. Uluslararası Af Örgütü, bu yıl yapılacak olan Onur Yürüyüşü için gene aynı güvenceyi sağlamaları için yetkililere çağrıda bulundu. Yetkililere, Belgrat Onur Yürüyüşü'nün yapılmasını güvence altına almaları için çağrıda bulunan mektuplar gönderildi. Yetkililerden, LGBT hakları aktivistlerinin, katılımcılar ve organizatörler için polis koruması sağlanması da dahil gösteri yapma ve ifade özgürlükleri haklarının güvence altına alınmasını istendi.

UA 247/11 YEMEN - YEMENLİ AHMED OMAR**AL-ABBADI AL-MARKASHI****İNFAZ EDİLME RİSKİ İLE KARŞI KARŞIYA**

Yemenli bir güvenlik görevlisi olan Ahmed Omar al-Abbadi al-Markashi, Haziran 2011 tarihinde Temyiz Mahkemesi tarafından ölüm cezasına mahkum edildi. Eğer önce Yargıtay ve sonra Başkan Yardımcısı ölüm cezasını onaylarsa, Ahmed Omar al-Abbadi al-Markashi ölüm cezasının erken infazı riski ile karşı karşıya kalacak.

Ahmed al-Markashi, 11 Haziran 2010 tarihinde Yemen'in başkenti Sana'a'daki bir mahkemede cinayet suçu sebebiyle ölüm cezasına mahkum edildi. 25 Haziran 2011 tarihinde, Temyiz Mahkemesi ölüm cezasını onayladı. Ahmed al-Markashi Sana'a'daki Merkez Cezaevi'nde tutuluyor olmasına rağmen, Temyiz Mahkemesi duruşmasına götürülmedi. Ne kendisine ne de avukatına bu duruşma ile ilgili önceden bir bilgi verilmemiştir. Ahmed al-Markashi, Sana'a'da al-Ayyam gazetesinin baş editörü Hisham Bashraheel'in evinde güvenlik görevlisi olarak çalışıyordu. Şubat 2008 tarihinde, iddiaya göre silahlı kişiler Hisham Bashraheel'in evine ateş ettiler ve güvenlik görevlileri de onlara ateş etmeye başladılar. Silahlı kişilerden biri öldü diğeri de yaralandı. Ahmed al-Markashi 14 Şubat 2008 günü gerçekleşen bu olayla ilgili olduğu için tutuklandı ve daha sonra cinayet sebebiyle yargılandı. 30 Nisan 2009 tarihinde yetkililer Al-Ayyam gazetesini gazete bayilerinden ve dağıtım noktalarından toplattığından beri Al-Ayyam gazetesini, yetkililer tarafından etkin bir biçimde susturuldu. Mayıs ayının başında güvenlik güçleri gazetesinin dağıtımını engellemek için Al-Ayyam gazetesinin ofislerini kapattı. Sadece Al-Ayyam gazetesinin hedef alınmasının sebebinin, ülkenin güney kesiminde yapılan protestolar hakkında gazetede çıkan yazılar olduğuna inanılıyor. Başkan vekili olarak görev yapan Başkan yardımcısı, Ahmed Omar al-Abbadi al-Markashi'nin ve infazlarla karşı karşıya olan diğer kişilerin ölüm cezalarının hafifletilmesi ve ölüm cezasının tamamıyla kaldırılması amacıyla tüm ölüm cezası infazlarının ertelenmesi için mektuplar gönderildi.

UA 231/11 MİSİR - TUTUKLULAR DÖVÜLDÜ,**TIBBİ TEDAVİLERİ REDDEDİLDİ**

Uluslararası Af Örgütü, Mısır'ın güney batısındaki Wadi Guedid çölünde bulunan cezaevindeki gardiyanların 24 Haziran günü yürüttükleri arama sırasında tutukluları

dövüklerine dair bilgi edindi. Aramalar sırasında yaralananların ve dövülenlerin hiçbir tıbbi yardım alamadıklarına inanılıyor. Abu el-Maati Ahmed Abu al-Arab'ın ailesi, cezaevi gardiyanları al-Arab'ın hücrelerini aramaya geldiklerinde onu coplarla ve kablolarla dövüklerini ve iddialara göre bacağı kırıldıklarını öğrendiler. Ailesi, halen hücrelerinde olduğu ve herhangi bir tıbbi yardım almadığına inanıyor. Abu el-Maati Ahmed Abu al-Arab, 3 Şubat günü Kahire'deki Tahrir Meydanı'ndan ayrılırken tutuklanmıştı. Askeri mahkemede kamu malına zarar vermekten dolayı yargılandı ve duruşmasız bir yargılanma sürecinde beş yıl hapis cezasına mahkum edildi. Uluslararası Af Örgütü, sivillerin askeri mahkemelere yargılanmasına karşı çıkmaktadır. Mısırlı yetkililere, tutukluların ve gözaltındakilerin güvenliklerini sağlamaları ve Wadi Guedid cezaevindeki mahkumları işkence ve kötü muameleyle maruz bırakmaması için çağrı yapan ve uluslararası hukuk ve standartların gerektirdiği şekilde, yaralıların, bir gecikmeye fırsat vermeden, derhal uygun tıbbi tedaviyi almalarını sağlamaları için mektuplar gönderildi. Ayrıca, yetkililere, 24 Temmuz günü yaşanan dövülme olayları hakkında derhal, etkin, tarafsız ve bağımsız bir soruşturma başlatılmasına ve sorumluların yargı önüne çıkarılmasına hükmetmeleri için çağrıda bulunuldu.

UA 216/11 ZORLA TAHLİYELER -**TARLABAŞI'NDA AİLELER ZORLA****TAHLİYELERLE KARŞI KARŞIYA**

Istanbul'un merkezindeki Tarlabası semtinde yaşayan onlarca aile Beyoğlu Belediyesi tarafından uygulanan Kentsel Dönüşüm Projesi kapsamında her an zorla tahliye edilme ile karşı

karşıya. Bazı aileler şimdiye kadar zorla evlerinden tahliye edildi. Uluslararası Af Örgütü'nün de gördüğü tahliye ihtarları, Beyoğlu Belediyesi'nin Tarlabası'nda avukatlar ve kolluk kuvvetlerinin yardımıyla zorla tahliyelere devam edeceğini gösteriyor. İhtar mektuplarında tahliyelere ilgili herhangi bir takvim belirtilmemiş ve tahliyelere karşı adli ve idari itiraz yollarına dair bilgiler sunulmamıştır. Bu bölgede yaşayan onlarca aileden bazıları, yetkililer tarafından tehdit ve taciz edildiklerine dair ciddi iddialarda bulundular. Bölgede yaşayan birçok kişi, yaklaşık altı ay önce tahliyelere ilgili belgeleri okuyamadan imzalamaya zorlandıklarını belirtti. İmzalamadıkları takdirde, polis tarafından derhal evlerinden çıkarılmakla tehdit edilirdi. Projejen etkileyecek kişilere yeterli şekilde danışılmadı ve tahliye yerine geçebilecek bir alternatif ya da alternatif barınma için yeterli bir plan sunulmadı. Uluslararası Af Örgütü, 24 Haziran günü annesini hastanede ziyaret ettiği sırada evinden zorla tahliye edilen ve yalnız yaşayan küçük bir çocuk annesi Besra da dahil olmak üzere, bölgede yaşayan birçok kişi ile görüştü. Komşularının kendisine telefon ederek, belediyeden çok sayıda görevlinin evini boşaltmak için geldiğini ilettiğini söyledi. Besra, Uluslararası Af Örgütü'ne hemen eve döndüğünde kapısını kırılmış olarak bulunduğunu söyledi. Görevlilere kendisini çıkarmamaları için yalvardığını ancak o gün çıkması gerektiğini söylediklerini belirtti. Mobilyaların ve diğer eşyaların sokağa atıldığını ve tamir edilemeyecek şekilde zarar gördüklerini söyledi. Uluslararası yasalar uyarınca, tahliyeler, etkileyecek kişilere etkin bir şekilde danışıldıktan sonra ve bütün diğer alternatifler düşünüldükten sonra son çare olarak uygulanabilir. Yetkililerin, tahliye edilecek kişilere zamanında ihtarname göndermesini, yasal hakları konusunda bilgilendirmesi, yeterli barınma imkanı sağlanması ve zararlarını tazmin etmesi gerekmektedir. Hiç kimsenin tahliye sonucunda barınaksız kalmamasının ya da insan hakları ihlallerine maruz bırakılmalarının sağlanması gerekmektedir. Beyoğlu Belediyesi yetkilileri bu yükümlülükleri yerine getirmemektedir. Bu bağlamda yetkililere zorla tahliyelere derhal durdurmaları, uluslararası insan hakları standartları uyarınca korumalar sağlanana kadar tahliyelere gerçekleştirilmemesi ve tahliye edilecek kişilere etkin bir şekilde istişare edilmesi için mektuplar gönderildi. Ayrıca, yeterli süre tanınmadan ve alternatif barınma ve zararları için tazminat sağlanmadan kimsenin zorla tahliye edilmemesini sağlamaları için çağrı yapıldı.

'ASLA PES ETME'

AF ÖRGÜTÜ ÜYELERİ VE İNSAN HAKLARI AKTİVİSTLERİ BÜLTEN'E KONUŞTU: AKTİVİZM NE ÖĞRETTİ?

Aktivizm işe yarıyor mu?

"1997 yılında Batı Bengal'de itibarlı bir inşaat müteahhidi tarafından desteklenen polis, fabrikalarında lokavt yapılmış işçilerin kurduğu bir hastaneyi yağmaladı. Polis hakkında yasal işlem başlattım, dava Batı Bengal İnsan Hakları Komisyonu'na sevk edildi ve polis memurları suçlu bulundu."

© Private
Kirity Roy, 57 yaşında, Hindistan'da güvenlik güçleri tarafından yapılan insan hakları ihlallerine karşı mücadele eden aktivist.

© Amnesty International
Helen Ulli Corbett, 56 yaşında, Avustralya'da yerli halkın hakları için kampanya yapıyor.

bütçe verildi. Bu olay yerli halkın hükümetini bir şeyler yapmaya zorladığı ilk vakaydı ve federal seviyede daha önemli kaynaklarla ve faaliyetlerle sonuçlandı."

'Eğer muhataplarınız kapıyı açmazlarsa pencereleri deneyin'

İnsanların dikkatini nasıl çekiyorsunuz?

"Çoğu faaliyetlerimizde görsel şeyler yaparız. Örneğin kadına yönelik şiddete son kampanyamızda kendimize gözlerimiz morarmış gibi makyaj yaptık. Bu bayağı dikkat çekti: İnsanlar bize gelip iyi olup olmadığımızı sordular ve pek çok imza topladık."

© Iris Tunland Porturas

Iris Tunland Porturas, 18 yaşında, Uluslararası Af Örgütü Norveç Şubesi'nin gençlik kolu ortak kurucusu olarak Iris, gençler arasında insan hakları farkındalığını arttırmak için çalışıyor.

Aktivizm size ne öğretiyor?

"En büyük zorluklarımdan biri cinsellik üzerine düşüncelerimi değiştirmek oldu. Dindar Hristiyan bir aileden geliyorum ve homoseksüel erkeklerle ve lezbiyenlere karşı tiksinti duygusuyla ve onları ayrımcılıktan korumama mantığıyla yetiştirildim. Farklı bir bakış açısı edinmek benim için çok zor oldu, fakat farkına vardım ki hayat çok değerli ve insanların hakları var, hayat tarzları nasıl olursa olsun."

© Amnesty International

Enyonam Gadagbui, 23 yaşında, Uluslararası Af Örgütü Togo Şubesi'nin Gençlik Forumu üyesi.

Diğer aktivistlere bir öneriniz var mı?

"Asla başlanmış bir davadan sonuçlanmadan önce vazgeçmeyin. Eğer muhataplarınız kapıyı açmazlarsa, pencereleri deneyin."

© Amnesty International

Bo Lindblom, 81 yaşında, İsveç'te yaşıyor. 1969'dan beri Uluslararası Af Örgütü İsveç Şubesi üyesi.

© Amnesty International (Photo: Helem van der Kwast)

Ratan Gazmere, 53 yaşında, 1989'da Bhutan'ın baskıcı kültürel entegrasyon politikası aleyhinde konuşmaktan tutuklandı. 20 yıldan fazla bir süre geçmesine rağmen halen insan hakları için kampanya yapmaya devam ediyor.

"Aktivizmim bana pes etmemeyi öğretti. Bu dünyada uzun süren bir çaba: Adalet her zaman kolay elde edilemez fakat ne olursa olsun ümidini yitirmemelisin. Uluslararası Af Örgütü benim hayatımı kurtardı. Biliyorum ki destekleri olmadan ve insanların gönderdikleri onca mektup olmadan, ya şu an ölmüştüm ya da hala hapisteydim. Oysa ki özgürüm."

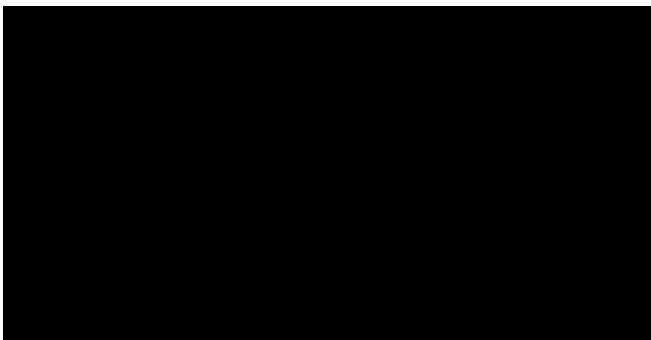

Tüm dünyadan Uluslararası Af Örgütü'nün 50. yılı kutlamalarından görüntüler. (Sırasıyla) İtalya, İngiltere, İngiltere, İsviçre, Togo, Finlandiya, Peru, Almanya ve Fransa.

© İlk sıra, soldan yukarıya doğru : Amnesty International; Laurent HINI; Kay Herschelmann/Amnesty International; Lala Gamero/Juan Pablo Azabache.

Orta sıra: Susanne Keller; Katia Tähjä (CC BY-NC-SA 2.0).

Üçüncü sıra: Amnesty International; Susanne Keller; Amnesty International;

YENİ MİSİR'İN ŞEKİLLENMESİNDE KADINLARIN EŞİT SÖZ HAKKI ÖLMALİDİR

2011 yılının ilk aylarında, Kuzey Afrika ve Ortadoğu'dan milyonlarca kadın ve erkek baskıya son verilmesini ve haklarına saygı gösterilmesini talep ederek ayaklandılar -Uluslararası Af Örgütü'nün 50. Yılı için gerçekten ilham verici bir başlangıç olmuştur.

Tunus'un otokratik başkanı Zine el-Abidine Bin Ali'nin hükümetinin devrilmesinin ardından, Mısırlıların ülkelerini 30 yıldır demir yumrukları yöneten devlet başkanları Hüsnü Mübarek'i yerinden etmesi 25 Ocak'tan itibaren sadece 18 gün sürdü. Birçok protestocu ve aileleri ağır bir bedel ödedi. En az 840 kişi öldürüldü, 6.400'dan fazla kişi yaralandı ve yüzlerce insan hapsedildi

ya da işkenceye maruz kaldı.

Görüldüğü üzere Facebook ve Twitter'a hakim olan korkusuz bir genç kuşağın girişimiyle protestolar bölgede büyük bir hızla yayıldı. Bazı ülkelerde göstericiler değişim yaratmayı başardılar. Diğerlerinde ise şiddetli baskı veya yabancı müdahaleler protestoları bastırıyor ya da, bu yazının yazıldığı sırada, durumlarının sonuçları belirsiz olarak kalmıştı.

Mısır'da eski rejimin kaldırılması büyük bir coşku yarattı. Bu coşku birçok insanın uğruna çok şey feda ettiği hakların sayılmasını güvence altına almak için amansız bir kararlılığa dönüştü. Uluslararası Af Örgütü bu amaca yardım etmek için

girişimde bulundu. Devrimin şiddeti artarken biz de *Mısır: Değişim için İnsan Hakları Gündemi*'ni yayımladık. Daha sonra ise olayları kapsamlı bir şekilde değerlendiren "*Mısır Ayaklanıyor: '25 Ocak Devrimi'nde öldürmeler, gözaltılar ve işkence*" adlı yazıyı yayımladık. Haziran'da Genel Sekreterlik öncülüğünde Uluslararası Af Örgütü delegasyonu Mısır'ı ziyaret etti ve kıdemli hükümet yetkilileriyle buluştu.

Mısır daha şimdiden insan hakları konusunda önemli kazanımlara tanık oldu. Bunların arasında:

- düşünce mahkûmları da dahil olmak üzere birçok siyasi mahkûmun serbest bırakılması;
- idari tutuklama uygulamasına

son verilmesi;

- işkenceden, zorunlu tutuklamadan ve diğer ihlallerden sorumlu kötü şöhretli istihbarat bürosu Devlet Güvenlik Araştırmaları'nın feshedilmesi;
- ayaklanmalar sırasında yapılan bazı ihlallerin devlet kararnamesiyle Ulusal Bilgi Toplama Heyeti tarafından araştırılması;
- tutukluluk ve gözaltı süreçleri ile polis gözetimine dair bazı baskıcı acil durum güçlerini kaldırmak için anayasal değişiklikler yapılması;
- aralarında eski devlet başkanı Mübarek ve eski İçişleri Bakanı Habib-el Alby de bulunmak üzere, protestoculara ateş açan eski hükümet yetkililerinin gözaltına

1977

🏆 Uluslararası Af Örgütü, Nobel Barış Ödülü'nü kazanır (sağda). Stockholm Konferansı tüm hükümetleri "ölüm cezasını ortadan hemen ve tam olarak kaldırmaya" çağırır.

🌍 General Zia, Pakistan'ın ilk seçilmiş Başbakanı Zülfikar Ali Bhutto'yu devirir. Güney Afrika'da öğrenci lideri Steve Biko polis tarafından gözaltında tutulurken kafasına aldığı darbelerden dolayı ölür.

© Norsk Telegrambyrå

1978

🏆 Uluslararası Af Örgütü "insan hakları alanına önemli katkılarından dolayı" BM İnsan Hakları ödülünü kazanır.

🌍 Mısır ve İsrail, ABD Camp David'de barış anlaşması imzalar

© Private

alınması ve mahkemeye sevk edilmesi bulunmakta.

Bu tutuklamalar eski yönetimin geçmişte yaşanan insan hakları ihlallerinden sorumlu tutulması sürecinde sevindirici bir başlangıç. Ancak, bütün Mısırlıların ayaklanmalar sırasında talep ettikleri ve hakları olan insan haklarından tam anlamıyla yararlanabilmesini sağlamak için çok daha fazlasının yapılması gerekli. Uluslararası Af Örgütü ayrımcılıklı olan 50. yılında, Mısır'da kadın hakları üzerine bir kampanya yürütmekte. Nedeni oldukça basit. Ayaklanmalar sırasında kadın haklarına dair yeşeren umutlar daha karşılığını bulmadı. Olaylardan önce, erkeklerin yanı sıra kadınlar da baskıdan ve ülkeyi saran yoksulluktan dolayı sıkıntı yaşamıştı. Ama kadınlar ayrıca ayrımcı kanunlarla, yaygın cinsel tacizle,

Ayaklanmalar sırasında kadın haklarına dair yeşeren umutlar daha karşılığını bulmadı. Mısırlı göstericiler, Şubat 2011. (CC BY 2.0)

şiddetle, ikinci derece eğitim ve olanaklarla ve hükümette yetersiz temsil edilmekle başa çıkmak zorunda kalmıştı.

Ayaklanmalar sırasında birçok kadın, nasıl davranmaları konusundaki geleneksel beklentilere baş kaldırmış ve protestoların harekete geçirilmesinde ve devam ettirilmesinde önemli bir rol oynadı. Bazıları güvenlik kuvvetleri tarafından kullanılan biber gazı, plastik mermi ve aralarında zorla yapılan bekâret muayenelerinin de olduğu, diğer şiddet yöntemlerinin etkilerine maruz kaldı. Bazıları ise hayatlarını kaybetti.

Kahire'deki Tahrir Meydanı'nda kurulan protesto kampında kadınlar, ilk kez toplum içinde güvende ve cinsel tacizden uzak hissettiklerini, önemli politik tartışmalarda eşit olarak muamele gördüklerini belirtti. Birçoğu Mübarek sonrası Mısır şekillendikçe sağlanan demokrasi modelinin ve eşitliğin ileri taşınacağına dair taşdıkları umutlardan bahsetti.

Yine de o zamandan beri kadınlar ya susturuldu ya da karar verme süreçlerinin dışında bırakıldı. Anayasayı gözden geçirmek için hazırlanan komitede hiç kadın bulunmuyordu. Yeni başbakanın kabinesinde sadece bir kadın vardı. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde, erkek grupları Tahrir Meydanı'ndaki kadın göstericilere saldırdı.

Ayaklanma, Mısırlı kadınlara nasıl bakıldığını ve davranıldığını kalıcı olarak değiştirmek için tarihsel bir fırsat sunmaktadır.

Aşağıdaki hususları güvence altına almak için desteğinizi istiyoruz:

- kadınların deneyimleri, ihtiyaçları ve görüşleri yeni Mısır'ın

şekillenmesinin ayrılmaz bir parçasını oluşturmaktadır;

- kadınların sesleri duyulmalı ve böylece cinsiyet kaynaklı ayrımcılık ile kadınlara yönelik şiddetin üstesinden gelinmesine öncelik tanınmalıdır;
- varolan ve tasarlanan yasalar gözden geçirilerek kadınların erkeklerle özellikle evlilik, boşanma, velayet ve miras konularında eşit haklara sahip olmasını güvence altına almak için geniş kapsamlı değişiklikler onaylanmalıdır;
- kadınları tecavüzdən, diğer cinsel tacizlerden ve aile içi şiddetten korumak için yasalar dayatılmalı, yeni yasalar ve uygulamalar ortaya konmalıdır;
- tutumlar radikal olarak değiştirilerek kadınlar hükümet

seçimlerine katılabilmeli ve mecliste daha iyi temsil edilebilmelidir. Şu önemli zamanlarda yapılacak bir eylem, çok büyük bir değişiklik yaratabilir.

HAREKETE GEÇİN

Başbakan'a kadınların yeni Mısır'ın şekillenmesinde önde gelen bir rol oynamasını ve eşitliğin ile ayrımcılık karşılığının bu reform sürecinin merkezinde olmasını sağlaması konusunda ısrar edin.

Su adrese yazın:

**Başbakan Essam Şerif
Magles El Shaab-St.
Kasr Al Aim St.
Kahire, Mısır
Faks: +202 7356449, +202 7958016
E-posta: prememin@tdsc.gov.eg**

Mısır'daki kadın haklarını korumak ve desteklemek için kampanyamıza katılın.

1979

Ü Uluslararası Af Örgütü, Arjantin'de Jorge Rafael Videla tarafından yönetilen askeri darbeden sonra kaybolanların isimlerini 2.665 kişilik bir liste halinde yayımlar. Uluslararası Af Örgütü siyasi cinayetlerle mücadele etmeyi de çalışma alanları içine alır.

Ü Sovyetler Birliği Afganistan'ı işgal eder. BM Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi'ni onaylar. İran'da Şah, toplu protestolar sonucu devrilir.

1980

Ü Uluslararası Af Örgütü ölüm cezasına karşı ilk kampanyasını başlatır.

Ü BM Gözaltında Zorla veya Gönülsüz Kayıplar Çalışma Grubu'nu kurar. Irak, İran'a saldırır.

Hemen efendim!

Neden efendim?

Düşündüğünü söyleyebildiğin bir dünya için...

50 YIL

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ

www.amnesty.org.tr

Merhaba,

Ayça Damgacı,
Arto,
Aylin Aslım,
Ece Temelkuran,
Eylem Çağdaş,
Ezgi Çelik,
Esra Arsan,
Fatih Pınar,
Feryal Öney,
Fikret İlkez,
Gökhan Tan,
Gülten Kaya,
Levent Can,
Mahir Günşiray,
Mert Fırat,
Murat Ertel,
Nadire Mater,
Naz Elmas,
Nazım Alpan,
Niyazi Dalyancı,
Oğuz Sönmez,
Rojin,
Şebnem İşigüzel,
Şebnem Sönmez,
Serkan Keskin,
Şevval Sam,
Şevval Kılıç,
Taner Öngür,
Tülin Özen,
Zilan Odabaşı,
Zuhal Olcay

Sizi Uluslararası Af Örgütü adına insan hakları ihlalleri konusunda acil eyleme çağırıyorum.
acileyem.org adresini ziyaret edin, bir mektup da siz imzalayın.

“Keşke onu görseydiniz. Keyfi çok yerindeydi, gülüyordu, şakalar yapıyordu; uzun zamandır onu böyle görmemiştim... Şu ana kadar 500 tane mektup ve kart geldiğini söyledi. Oğlum bana, ‘Anne, ben yaşamak istiyorum ve mücadele etmek istiyorum-çünkü tüm dünya şimdi benim için mücadele ediyor!’ dedi.”

2004’te adil olmayan bir yargılanma sonunda
ömür boyu hapis cezasına mahkum edilen ve cezaevinde
Uluslararası Af Örgütü aktivistlerinden yüzlerce kartpostal ve mektup alan
Aleksandr Rafalsk’in annesinin yazdığı mektuptan...

ULUSLARARASI
AF ÖRGÜTÜ

facebook.com/uluslararasiaforgututurkiye

twitter.com/aforgutu

vimeo.com/aforgutu

www.amnesty.org.tr